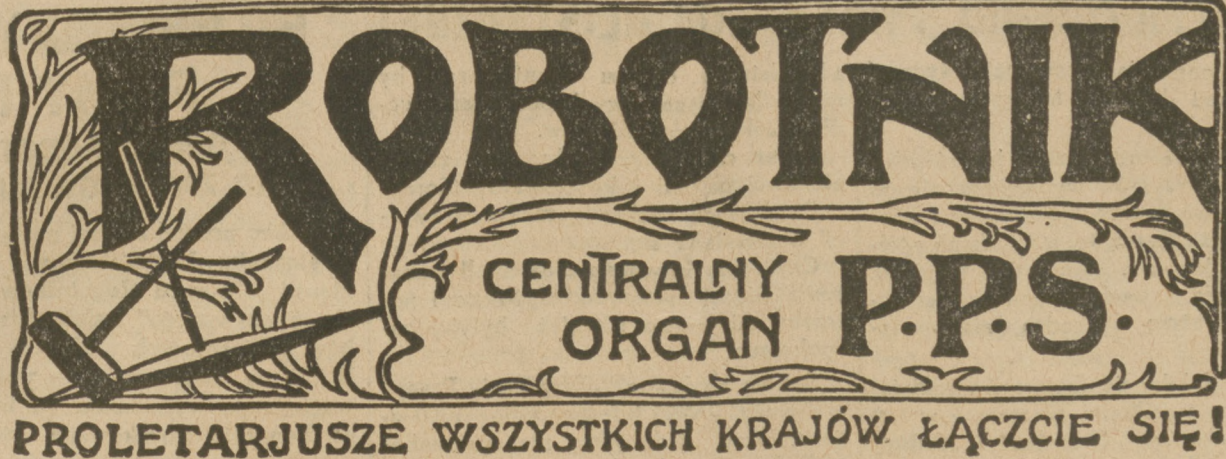

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerw
Kasa czynna od 11 do 1-jej
Opłata pocztowa uliszczona ry-
czałtem.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Dyrekcja — tel. 120-13.
Administracja — tel. 313-80.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

**CENA NUMERU
20 GROSZY.**

Polska Partja Socjalistyczna

Na „Dzień Młodzieży Robotniczej”

TOWARZYSZKI! TOWARZYSZYSZE!

Dzień 7 października poświęcamy sprawie przyszłości Socjalizmu polskiego, sprawie, najdroższej dla nas wszystkich, poświęcamy ten dzień **MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ.**

Obchody i uroczystości odbędą się w całym kraju. Organizacja ich spoczywa w rękach naszej dzielnej Młodzieży Turowej; komitety partyjne, klasowe związki zawodowe staną do wszelkiej pomocy. Cała klasa robotnicza, skupiona pod sztandarami Polskiej Partji Socjalistycznej otoczy

„DZIEŃ MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ”

najserdeczniejszą opieką.

TOWARZYSZKI! TOWARZYSZYSZE! Zwracamy się do Was wszystkich z gorącym wezwaniem, byście dołożyli całych sił dla uczynienia

Z „DNIA MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ”.

wspaniałego przeglądu młodego ruchu socjalistycznego, by 7 października złożył świadectwo tej prawdzie, że jutro Socjalizmu polskiego jest za-
pewnione.

Do Was samych zwracamy się, przedewszystkiem,

MŁODE TOWARZYSZKI I MŁODZI TOWARZYSZYSZE!

Jesteście nadzieją i dumą Partji. Na sumienia i na odpowiedzialność swoją weźmiecie niebawem jej tradycje walk niezapomnianych, troskę o jej zwycięstwo.

Pamiętajcie, że

SOCJALIZM I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI,

to dwie sprawy, związane ze sobą nierozdzielnie na śmierć i życie.

Pamiętajcie, że zwyciężyć naprawę potrafi

TYLKO WIELKI RUCH O WYSOKIM POZIOMIE MORALNYM

czysty, jak łaźnia, wolny od intrzyg osobistych, obcy karierowiczostwu i szukanemu korzyści jednostek.

Pamiętajcie, że każda codzienna walka robotnicza — to część

składowa

WIELKIEJ WALKI PRZECIWKO KRZYWDZIE LUDZKIEJ,

wielkiej walki o sprawiedliwość społeczną.

Jesteście „awangardą proletariatu”. Dzień 7 października — to Wasz dzień. Stwierdźcie w tym dniu, jak poważną już dzisiaj jest Wasza moc zbiorowa.

MŁODE TOWARZYSZKI! MŁODZI TOWARZYSZYSZE!

Polska przeżywa trudny i ciężki okres swoich dziejów. Załamało się wiele marzeń, załamało się wielu ludzi. Pod znakiem zapytania stoi los demokracji. Nad krajem zawisły dwie siły wrogie: faszyzm i komunizm. Obydwu im przeciwstawia swoją wiarę, swoje zorganizowanie, swoją wolę zwycięstwa siła trzecia, jedynie twórcza — Socjalizm. W dniu 7 października złożyć wszyscy hołd pełnym sławy chorągwiom

POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

NIECH WIĘC ŻYJE „DZIEŃ MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ”!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

NIECH ŻYJE POLSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA!

**CENTRALNY KOMITET WYKONAWCZY
POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.**

Warszawa, we wrześniu 1928 r.

C. K. W.

Wczoraj pod przewodnictwem tow. N. Barlickiego odbyło się posiedzenie plenarne Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partji Socjalistycznej. Obecni byli tow. tow.: K. Czapiński, R. Jaworowski, M. Niedziałkowski, Z. Praussowa, Z. Zaremba, B. Ziemięcki i Z. Żuławski.

C. K. W. ustalił, że odbędzie się szereg wspólnych zebrań Prezydium C. K. W. z Egzekutywą Warszawskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego celem załatwienia ostatecznego bieżących kwestji organizacyjnych na terenie Warszawy.

DZIESIĄTA ROCZNICA PIERWSZEGO RZĄDU LUDOWEGO POLSKI NIEPODLEGŁEJ

Z inicjatywy Polskiej Partji Socjalistycznej i Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie” powstał Komitet Obchodów Dziesiątej Rocznic Powstania Pierwszego Rządu Ludowego Polski Niepodległej. Obchód główny odbędzie się w Lu-

Następnie C. K. W. omówił zajęcia, jakie miały miejsce na jednym z zebrań robotniczych w Warszawie.

C. K. W. polecił Egzekutywie W. O. K. R. przeprowadzenie w sprawie tych zajęć ścisłego dochodzenia. Winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, zgodnie ze statutem partyjnym. Wyniki dochodzeń zostaną przedstawione C. K. W. i Komisji Centralnej klasowych związków zawodowych.

Po wyczerpaniu porządku dziennego C. K. W. wydał szereg bieżących zarządzeń organizacyjnych.

blinie, w dn. 7 listopada. W najbliższych dniach ukaże się odezwa Komitetu.

Sekretariat Komitetu mieści się w lokalu redakcji „Wyzwolenia”, Warszawa, Hortensja 7, tel. 11-97.

SPORT ROBOTNICZY KROCZY WCIAŻ NAPRZÓD...

OTWARCIE TORU KOLARSKIEGO R. K. S. „SKRY”

Jutro, w niedzielę, odbędzie się uroczystość otwarcia pierwszego w Polsce robotniczego toru kolarskiego, zbudowanego staraniem Robotniczego Klubu Spor-

owego „Skry”.

Uroczystość odbędzie się na boisku „Skry” przy ul. Okopowej 43-47.

Z MIĘDZYNARODOWKI GORNIKÓW

Kolonja, 21 września. (PAT.). Komitet Wykonawczy Międzynarodówki Górników zebrał się tu wczoraj celem omówienia aktualnych zagadnień gospodarczych i socjalnych z dziedziny górnictwa. Udział wzięli przedstawiciele: Anglii, Niemiec, Francji, Belgii, Holandii i Luxemburga. Polskę reprezentował tow. poseł Stańczyk. Komitet dyskutował nad sprawozdaniem swoich delegatów, którzy uczestniczyli 17 i 18 b. m. w Genewie w naradach komisji górniczej Międzynarodowego Biura Pracy. Narady te dotyczyły ankiety, zainicjowanej przez M. B. P. na temat płac i czasu roboczego w górnictwie. Sprawozdanie zostało przyjęte, przyczem wyrażono życzenie, aby na posiedzeniu rady nadzorczej zarządu M. B. P., które odbędzie się 5 października w Warszawie, zaproszeni zostali również rzeczoznawcy z kół robotników górniczych, celem wysłuchania ich opinii w sprawie projektowanej międzynarodowej konferencji, mającej się zająć ujednostajnieniem czasu pracy w górnictwie. Komitet wyraził również życzenie, aby ci sami rzeczoznawcy zostali zaproszeni na posiedzenie komisji gospodarczej Ligi Narodów, która zbiera się 22 października w Genewie i ma obradować nad międzynarodowymi zagadnieniami z zakresu górnictwa oraz zdecydować o zwołaniu międzynarodowej konferencji węglowej.

ZMIANA KONSTYTUCJI GDANSKA ODRZUCONA

Gdańsk, 21 września. (PAT.). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego zakończono w trzecim czytaniu obrady nad projektem ustawy w sprawie zmiany konstytucji w m. Gdańska. Sprawa ta już po raz drugi była przedmiotem obrad sejmiku gdańskiego. Pierwszy raz projekt wniesiony przez senat upadł z powodu braku kwalifikowanej większości głosów. Również i na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego senat nie zdołał zebrać dla swego drugiego projektu potrzebnej większości, która wynosi 80 głosów, w głosowaniu bowiem wzięło udział tylko 73 posłów. Ustawa upadła z powodu opozycji nacjonalistów niemieckich i komunistów, którzy szli ręką w rękę.

UTWORZENIE RADY PANSTWA NA LITWIE

Berlin, 21 września. (PAT.). Biuro Wolffa donosi z Kowna, że prezydent Smetona ogłosił dzisiaj ustawę o utworzeniu rady państwa na Litwie. Zadaniem rady państwa ma być kodyfikacja ustaw, nadzór nad zgodnością rozporządzeń wykonawczych z przepisami ustaw, inicjatywa ustawodawcza i wreszcie badanie przedłożonych projektów ustaw. Przewodniczącą i członkowie rady państwa mają być mianowani przez prezydenta.

DYMISJA SZEFA NIEMIECKIEJ MARYNARKI PODZIĘKOWANIE HINDEN- BURGA I SKANDALE

Berlin, 21 września (AW.). Szeft marynarki niemieckiej admirał Zenker wystosował podanie z prośbą o udzielenie mu dymisji. W związku z tem prezydent Rzeszy Hindenburg wystosował do niego list dziękując mu za jego 39-letnią służbę i podkreślając szczególnie jego zasługi położone w czasie wojny. W związku z wycofaniem się ze służby czynnej admirała Zenkera w kołach dobre poinformowanych uważają, iż jest to wynikiem różnych skandali, które w ciągu roku ubiegłego miały miejsce w administracji marynarki.

STRAJK W PRZEMYSLE WŁOKIENNICZYM ZOSTAŁ ZLIKWIDOWANY

WOBEĆ COFNIECIA TABELI KAR I REGULAMINÓW PRACY
(telefonem)

Łódź, 21 września

Na skutek wczorajszej uchwały Komitet Wykonawczy Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Włókienniczego, w dniu dzisiejszym zastrajkowali robotnicy w większości fabryk. Wobec tego jednak, iż okręgowy inspektor pracy ogłosił

rozporządzenie, odwołujące krzywdzące robotników tabele kar i regulaminy pracy — a tem samem bezpośredni powód strajku został usunięty — Komitet Wykonawczy Związku uchwalil jednogłośnie zlikwidować akcję strajkową.

POSŁOWIE Z B. B. ZBIERAJĄ LAURY!

W Łodzi wynikł konflikt w przemyśle włókienniczym z powodu wywieszenia przez fabrykantów tabeli kar. Samozutnie zastrajkowało około 35.000 robotników. Związki zawodowe postanowiły proklamować strajk na piątek dnia 21 b. m. I oto pismo łódzkie, wysługujące się „sanacją” „Republika”, obwieszcza we wczorajszym numerze, iż „strejku dziś nie będzie”, a „zażegnanie strajku w lwiej mierze przypisać należy posłom B. B. i ich interwencji”. Lwi „czyn” posłów d-ra Polakiewicza, Przedpeńskiego, Ciszaka, Dratwy i d-ra Solańskiego polega na tem, iż przyjechawszy „późnym wieczorem” we czwartek interwenjowali u wojewody. Co wiedzą czterej przyjezdni posłowie o Łodzi, przemyśle włókienniczym, tabeli kar, strajkach i t. d. trudno się domyślić. Wie o tem tylko coś dr. Solański, jako urzędnik związku przemysłowców. Ale czerwonymi literami drukowana reklama głosi, iż wystarczył tej wizyty, ażeby władze rządowe uchyliły tabele kar. Tak mówi beczceremonjalna reklama.

A w rzeczywistości interwencję u ministra pracy podjęli znacznie wcześniej kierownicy klasowych związków z tow. Żuławskim i Szczerkowskim na czele.

Tęgoż dnia, kiedy „późnym wieczorem” przyjechali posłowie z B. B. już około godziny 1-jej popołudniu zakomunikował wojewoda tow. pos. Ziemięckiemu, Szczerkowskiemu i tow. Walczakowi, iż władze rządowe postanowiły tabele kar uchylić.

Istotny powód wizyty posłów z B. B., którzy nagle aż tak licznie odwiedzili Łódź staje się zrozumiałym dopiero wówczas, gdy odwrócimy parę stron tegoż numeru „Republiki” i przeczytamy artykuł p. t. „Decyzja strejku”. Wynika z niego, iż N. P. R. „lewica”, chcąc się odegrać po klęskach ostatniego roku i „położyć” klasowców uchwyciła się sposobności, jaka się nadarzyła w związku z akcją przeciwko tabeli kar. Nie zważając na to, że włókniarze stoją w przededniu wielkiej walki o podwyżkę płac, enpeerowcy uchwycili się metod, stosowanych przez komunistów, tak jakgdyby działali z nimi w najciślejszym sojuszu. I oto doszło do takiego dziwołagu, że pupile Bezpartyjnego Bloku rządowego enpeerowcy dla ubicia interesu partyjnego działają ręką w rękę z komunistami.

To wreszcie musiało zaniepokoić posłów z B. B. i dlatego tak licznie zjechali do Łodzi.

OGOLNO-KRAJOWA KONFERENCJA KOBIEC P. P. S.

Jutro o godz. 10 rano w lokalu partyjnym przy ul. Al. Jerozolimskie 6 rozpo-

czynają się obrady Ogólno - Krajowej Konferencji Kobiet P. P. S.

IV ZJAZD CENTRALNEGO ZWIĄZKU GORNIKÓW W POLSCE

W dniach 12, 13 i 14 października odbędzie się w Krakowie w domu własnym przy Alei Zygmuntka Krasieńskiego Nr. 16

czwarty Zjazd Centralnego Związku Górników.
Początek obrad o godz. 10 rano.

KONFERENCJA LABOUR PARTY PROGRAMOWE TEZY PRZEDWYBORCZE

Londyn, 21 września (PAT.). W dniu 1 października zwołana zostanie do Birmingham konferencja Labour Party. Konferencja zajmować się będzie szeregiem spraw, objętych programem gospodarczym stronnictwa, opracowanym na podstawie sprawozdania o działalności Banków angielskich i polityce walutowej skarbu. W razie przyjęcia sprawozdania program na jego podstawie opracowany włączony zostanie do całości kształtu programu polityczno - społecznego i gospodarczego Labour Party. Konferencja w Birmingham jest zatem przygotowaniem do kampanji wyborczej, jaką stronnictwo podejmie w r. przyszłym. Program stronnictwa wysuwa 4 tezy, a mianowicie: 1) kontrolę nad Bankiem Angielskim wykonywaną

przez organizację publiczną, do której weszliby przedstawiciele skarbu, urzędu handlu i przemysłu, pracy i ruchu kooperatystycznego, 2) rozszerzenia działalności banków przez otwarcie oddziałów miejskich i instytucji kredytowych spółdzielczych, mających ułatwić kredyt warstwom najbardziej potrzebującym, 3) przeprowadzenie zmian w systemie bankowości i finansowym, zapewniających łatwiejsze udzielanie kredytu przedsiębiorstwom przynoszącym korzyści gospodarstwu krajowemu, choćby to były przedsiębiorstwa bardzo małe i słabe finansowo postawione, 4) wprowadzenie w życie propozycji konferencji genueńskiej z r. 1922, regulujących wartość monety złotej przez zawarcie porozumienia międzynarodowego.

PROGRAM WYBORCZY ŁOTEWSKICH SOCJALISTÓW ZAGADNIENIA WOJSKOWE

Ryga, 21 września (PAT.). Dzisiejszy „Socialdemokrats” zamieszcza szczegółowy przedwyborczy program partji socjaldemokratycznej w sprawie zagadnień wojskowych. Program ten zawiera następujące punkty zasadnicze: 1) skrócenie czasu służby do 1 roku oraz stopniowe jej obniżanie aż do 6 miesięcy, 2) wprowadzenie systemu terytorjalnego, 3) likwidacja organizacji „Ajssargow”, 4) rozszerzenia praw wojskowych, t. j. zezwolenia wojskowym na należenie do partji politycznych możliwość brania u-

działu w zebraniach, kongresach i konferencjach politycznych a dla podoficerów prawo organizacji związków zawodowych, 5) prawo wybierania w oddziałach przedstawicieli wojskowych, 6) zakaz używania żołnierzy do likwidacji zatargów pomiędzy „pracą a kapitałem”, 7) demokratyzacja korpusu oficerskiego przez zniesienie cenzusu naukowego i przyjmowanie do szkół oficerskich tylko podoficerów, 8) zniesienie odznak i orderów.

Z TERKI MALKONTENTA

XIV.

O OPINII PUBLICZNEJ I MAŁYCH LUDZIACH

— Kto to jest ten brunet, który się przed chwilą kłaniał? — zapytał Gustawa, gdyśmy przechodzili się po Nowym Świecie.

— Nie znasz go? To Perlikowski, znany szubrawiec i kanajka.

— To po cóż mu się kłaniał?

— Mój kochany, ja nie jestem powołany do czyszczenia świata. Jego wszędzie przyjmują, nawet na salonach najwybitniejszych. Ma stosunki duże. Po cóż mu się będą narażał? Kawinkiewicz jeszcze większy gałgan od niego. Wszyscy wiedzą, że zdefraudował grosz publiczny, choć od kozy sprytem i protekcją się wywinął. I oto wczoraj spotykam go u Karolów. Staniem zdebity, zwłaszcza że sam byłem raz świadkiem, jak mu stawiano zarzuty natury moralnej na publicznym zebraniu, a ten, jakby nigdy nic, uśmiechnięty, podaje mi rękę.

— I podałeś mu ją?

— A cóż miałem zrobić? Jeszcze mnie w twarz wyrznie. Tyle się w Polsce namnożyło łajdaków, że ujdzie w ścisłu. To ja się mam narażać na nieprzyjemności, kiedy inni go tolerują, a nawet szanują. Nie dalej jak przed miesiącem, w pewnej instytucji przemysłowej postawiono jego kandydaturę do Rady Nadzorczej. Wszyscy szepotali sobie na ucho, że takiego łotra wybrać niepodobna, ale nikt nie miał cywilnej odwagi powiedzenia tego głośno wobec wszystkich. W rezultacie Kawinkiewicza wybrano. Jedni tłumaczyli się: „Myśmy nie wiedzieli. A drudzy, którzy wiedzieli, mówili na swoje usprawiedliwienie: Szelma bo szelma, ale mocny łeb, ho, ho!

— A tyś nie mógł się odezwać?

— Miałem ochotę ale sobie pomyślałem, że wszyscy o mnie powiedzą: Cóż za nietakowny człowiek? Jak można sobie ludzi zrażać!

Nie usiłowalem nawet przekonać Gustawa, że nie miał racji, bo znalazłem go słaby charakter. Pożegnałem się z nim szybko i powróciwszy do domu, długo o tej rozmowie myślałem.

Czy nie dlatego właśnie lotrzyki żerują u nas na społeczeństwie, że są głęboko przekonani, iż nikt nie znajdzie się taki, ktoby miał odwagę postawić ich pod przęgiar opinii? Czy jeżeli wreszcie znajdzie się ktoś odważny, społeczeństwo okazuje mu należyte poparcie?

Od decyzji rzucenia swego nazwiska na szalę rozpoczyna się zawsze dzieło odrodzenia. Gdyby Emil Zola w swoim czasie nie proklamował swego słynnego „Oskarżam”, dzieło odrodzenia Francji i oczyszczenia jej z żywiołów reakcyjnych, militarystycznych i klerykałnych uległoby znacznemu opóźnieniu. Do rozgrywki dojszy musiał, bo sprawa Dreyfusa była tylko tłem, na którym rozegrać się musiała walka między starą a nową Francją, ale nastąpiłoby to znacznie później, kosztem wielu zbytecznych ofiar.

Słynna broszura niedawno zmarłego na emigracji pisarza hiszpańskiego Blasco Ibaniza „Alfons XIII zdemaskowany” odegra z czasem rolę w dziełach odrodzenia Hiszpanji i uwolnienia jej z jarzma i bezwstydnej kliki militarnej.

Trzeba mieć odwagę. Kto naprawdę nosi w sercu wielką ideę, temu nie straszne są pogróżki. Nie groźne akty terroru faszystowskiego.

Nie na siłę moralnej, często nawet nie na siłę materialnej, bo ta okazuje się fikcją, opiera się buda i zuchwałość gnębieli, lecz na podłości i na tchórzostwie ogółu, który pozwala sobą pomatać i nie umie wytworzyć zdrowej opinii.

Uczymy się zwalczać łotrów, nie znając kompromisu! Celem tych niezłomnych, którzy mają odwagę prawdę głosić z podniesioną przylbicą! Inaczej staniemy się społeczeństwem spodziałych niewolników, którym wolno ubliżać bezkarnie.

Ner-ski.

Z DZIECI NA CWICZENIA

Do jednego z pułków armji czechosłowackiej zgłosił się w tych dniach rezerwista dla odbycia ćwiczeń. Nie przyszedł on jednak sam, lecz w towarzystwie dwójki dzieci w wieku 5 i 6 lat. Oświadczył on, że nie jest w stanie troszczyć się o dzieci wówczas, gdy nie nie zarabia. Nie mógł on także tych dzieci pozostawić w domu, bowiem żona jego musi zapracować na pozostałe troje dzieci.

Dzięki interwencji komendanta pułku dzieci ulokowano w miejscowym domu sierot

Rezerwista miał zupełną słusność. Gdy państwo zabiera ojca, to musi zabezpieczyć byt dzieciom.

KU WZMOCNIENIU PRASY SOCJALISTYCZNEJ

W celu poparcia prasy socjalistycznej poddaje pod dyskusję następujący projekt.

Poszczególne organizacje, jak również i grupy towarzyszy wydają obecnie po za Warszawą szereg tygodników i miesięczników. Pisma te mają dział ogólny i dział lokalny. Wszystkie te pisma borykają się z trudnościami finansowymi i przeważnie wychodzą nieregularnie.

Czy nie dałoby się skojarzyć wysiłków prowincji z wysiłkami Warszawy w ten sposób, żeby np. „Pobudka” i „Chłopska Prawda” weszły w porozumienie z wydawnictwami prowincjonalnymi i uwzględniały potrzeby poszczególnych okręgów przez uznanie organów prowincjonalnych za swe dodatki. Takie pismododatek mogłoby być drukowane w Warszawie po nadesłaniu materiałów, albo mogłoby być drukowane na prowincji według ustalonego typu i przesyłane w paczce na oznaczony dzień do

administracji organu centralnego by mogło być razem wyekspedjowane według wskazanych adresów.

Organ centralny zwiększyłby znacznie swój nakład i kosztowałby taniej.

Propaganda socjalistyczna na prowincji pogłębiłaby się. Czytelnik prowincjonalny miałby znacznie więcej materiału ogólnego i potrzeby miejscowe również byłyby zaspokojone.

Jestem wydawcą „Wspólnej Pracy” w Łomży, której bijemy koło 1000 egzemplarzy. Gdybyśmy nie potrzebowali dawać ogólnych rozumowanych artykułów, tylko omawiali sprawy naszego okręgu, to wydawnictwo mniejszy kosztowałoby, mogłoby wychodzić częściej i regularniej i w połączeniu z organem centralnym dałoby znacznie większy efekt w kierunku oddziaływania na czytelników.

Dr. M. Czarniecki, poseł.

SKANDALICZNY PROCES

Rekiny przemysłu górnośląskiego (Giesze, Huta Bismarcka, Huta Pokoju i t. d.) wniosły do Sądu w Katowicach powództwo cywilne przeciw Związkowi pracowników budowlanych w Katowicach i kilku działaczom zawodowym z obozu klasowego o odszkodowanie z powodu wywołania strajku robotników budowlanych i rzekome szkody, jakie z tego powodu ponieśli.

Brak miejsca nie pozwala nam na przytoczenie w całości tej skandalicznej skargi i argumentów pp. adwokatów (Michejdy i Dahowskiego), którzy podjęli się prowadzenia spraw. Związek pracowników budowlanych zwrócił się do Związku pracowników przemysłu ciężkiego na G. Śląsku z wezwaniem do zawarcia umowy zbiorowej. Żądanie to zostało odrzucone, albowiem Związek przemysłowców zawarł już umowę z t. zw. „Zespołem pracy”, z którego związki klasowe wystąpiły z powodu systematycznego zdradzania interesów klasy robotniczej na G. Śląsku. Żądania Związku prac. budowlanych miały charakter gospodarczy i zawodowy; żądano między innymi uznania Związku pracowników budowlanych za legalnego przedstawiciela robotników w tych przedsiębiorstwach. Dla baronów niemieckich było to żądanie nieprzyjemne; woleli, oczywiście, Zespół pracy.

Powództwo, o którym piszemy, jest więc zemstą rekinów górnośląskich za odsunięcie się robotników Związków klasowych od Zespołu pracy i próbą sterylizowania klasowego ruchu zawodowego przy pomocy sądów państwowych.

PRZEDTERMINOWE ZWALNIANIE WIĘZNIÓW

PAT donosi: Od wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o zwolnieniu przedterminowo osób odbywających karę pozbawienia wolności, t. j. od dnia 1 lutego 1927 r. do 1 lipca r. b. zwolniono po odbyciu dwóch trzecich kar, ze względu na dobre sprawowanie skazanego ogółem 3240 osób.

KABLOWE POŁĄCZENIE TELEFONICZNE WARSZAWA ŁÓDŹ

Min. Poczty i Telegrafów zdecydowało przeprowadzić kable połączenia telefoniczne, miast dotychczasowej sieci przewodników nadziemnych na przestrzeni Warszawa-Łódź. Prace nad układaniem kabli rozpoczają się mają jeszcze w roku bież. (PID).

ŚMIERĆ 5 ROBOTNIKÓW POD POCIĄGIEM

Z Wilna donoszą: Wczoraj o godz. 6 min. 10 w wileńskiej Dyrekcji kolejowej, między stacjami Zelwa — Wołkowysk-miasto, pociąg mieszany najechał na wózek robotniczy, wskutek czego 5-ciu robotników zostało zabitych, a jeden ciężko ranny. Na miejsce wypadku zjechała komisja.

ZAKAZ MAŁŻENSTW MIESZANYCH

Zagadnienie „białe czy czarne” ma dla przyszłości południowej Afryki decydujące znaczenie.

Różnie można na tę sprawę zapatrywać się, ale jedno jest pewne, że araganka zarozumiałość idąca w parze z brutalnym wyzyskiem stanowią cechy właściwe wyłącznie białych. W Afryce południowej istnieje pełna świadomość tych „zalet” i myśli się o znalezieniu takiej części świata, gdzieby można było zapewnić „czystą” przyszłość białej rasy. W tym kierunku zdąża także wybitny niedawno prawo, zakazujące małżeństw pomiędzy białymi i tubylcami. Jak surowo prawo to jest przestrzegane

Ciemne i zacofane „sfery gospodarcze” na G. Śląsku usłyszały od swych sekretarzy, że w Anglii i w St. Zjednoczonych istnieją ustawy o odpowiedzialności Związków zawodowych za strajki i próbują przy pomocy pp. adwokatów: Michejdy i Dahowskiego naciągnąć c-gólnikowe przepisy niemieckiego kodeksu cywilnego, celem pogwałcenia klasowej organizacji zawodowej. Co więcej — Związek prac. budowlanych został pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej w tej skardze za to, iż wskutek strajku naraził rekinów na poważne szkody. Nasi towarzysze i działacze Związku prac. budowlanych odpowiadają mają także i za to, że na szosie pod Katowicami pobito lamistrajka.

Uzasadnienie powództwa w tym duchu dowodzi, jakie są zamiary pracodawców. Znaleźli się usłudźni adwokaci, którzy mają dokończyć dzieła.

Walną pomocą służyć mają dyrektorowie przedsiębiorstw górnośląskich, powołani na świadków i stwierdzić pod przysięgą, że Związki zawodowe i ich funkcjonariusze odpowiadają cywilnie wobec pracodawców za legalnie ogłoszony strajk. Komiczną rolę spełniać będzie inspektor pracy, Galot, który jako komisarz demobilizacyjny na G. Śląsku, powołany został na świadka, zapewne dla większego splendoru świadków dyrektorów.

Dzień posiedzenia sądowego, 20 listopada, będzie walną rozprawą klasy robotniczej G. Śląska z rekinami, którzy pragną wyrwać z rąk robotniczych najpotężniejszą broń: prawo strajku.

Alfr. Kr.

KASY CHORYCH DOCIERAJĄ DO WSI

Kasy Chorych w województwach poznańskim i pomorskim przystąpiły do zakładania stacji sanitarnych po wsiach, pozabawionych pomocy lekarskiej.

ANKIETA O ZAKOPANEM I PODHALU ODŁOŻONA

Zapowiedziana na październik r. b. ankieta w sprawie rozwoju Zakopanego i Podhala została przełożona na wiosnę roku przyszłego. Ankieta organizowana jest przez Ministerium Robót Publicznych.

Zmiana terminu spowodowana została zarządzeniem na jesień r. b. wyborami do Rady gminnej w Zakopanem.

PROPAGANDA OSZCZĘDNOŚCI W SZKOŁACH ŚREDNICH

P. K. O. rozpoczęło propagandę oszczędności wśród młodzieży szkół średnich w całym Państwie.

W związku z „Dniem Oszczędności” mają się odbyć w końcu października w wyższych klasach szkół średnich wypracowania na temat znaczenia oszczędności. Za najlepszych tydzień wypracowań przyznała P. K. O. 1000 nagród w postaci książeczek oszczędnościowych P. K. O. z wkładką 10 zł. na każdą.

dowodzi wypadek niejakiego Abrahama Pelsera, Europejczyka, który, straciwszy w dzieciństwie rodziców, wychował się wśród murzynów. Pelsler całe życie spędził wśród tubylców, niedawno zaś pojął za żonę kobietę ze szczepu Baralong, za którą zapłacił matce, według obowiązujących w szczepie tym obyczajów, osmnastoma krowami.

Za to małżeństwo młodego żonkosia pociągnięto do odpowiedzialności sądowej i skazano go na 14 dni robót przymusowych, młodą zaś jego małżonkę przymusowo przetrzymano w więzieniu przez cały czas trwania dochodzenia i spraw.

BOJKOT WYROBÓW I TOWARÓW FIRMY FUCHS I SYNOWIE

DO OGÓŁU ROBOTNIKÓW WSZYSTKICH ZWIĄZKÓW, RAD ZAWODOWYCH I ORGANIZACJI SPÓŁDZIELCZYCH

Wobec prowokacyjnej postawy, jaką w stosunku do robotników i ich organizacji „Związku Robotników Przemysłu Spożywczego” zajęła firma wyrobów cukierniczych „FUCHS I SYNOWIE” w Warszawie, — wobec bezwzględnej wyrzucenia na bruk całego Komitetu Strajkowego robotników — i to wbrew przyrzeczeniu reprezentanta firmy, że po strajku żadnych represji stosować nie będzie, — WZYWAMY WSZYSTKICH ROBOTNIKÓW I WSZYSTKIE ORGANIZACJE ROBOTNICZE, — ZARÓWNO ZAWODOWE JAK I SPÓŁDZIELCZE, DO WSTRZYMANIA SIĘ OD WSZELKICH ZAKUPÓW W SKLEPACH TEJ FIRMY, ORAZ DO NIEKUPOWANIA ŻADNYCH JEJ WYROBÓW.

Cukierki firmy Fuchsa, wyrabiane przez terrorizowanych przez niego robotników, pracujących w ciężkich i niehygienicznych warunkach — są przedmiotem masowego spożycia. Ludzie, którzy nie umieją szanować pracy robotniczej nie mogą ciągnąć zysków z

tej pracy. NIECH WIĘC ŻADEN ROBOTNIK, ŻADNA ROBOTNICA, ŻADNE DZIECKO ROBOTNICZE — NIE KUPIJE NIC Z FIRMY FUCHSA I NIE PRZYCYNIA SIĘ W TEN SPOSOB DO POWIEKSZANIA MAJĄTKU CZŁOWIEKA, KTÓRY TERORYZUJE SWOICH ROBOTNIKÓW I DAŻY DO ZNISZCZENIA ICH ORGANIZACJI.

Centralna Komisja Związków Zawodowych w Polsce.

WEZWANIE.

Wzywa się wszystkie powstałe już komitety bojkotowe do szybkiego nadsyłania sprawozdań z dotychczasowych poczynań — do Sekretariatu Komisji Centralnej — Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 20, tel. 418-57 — lub też do Sekretariatu Generalnego Zw. Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce — Warszawa, ul. Długa 19 tel. 162-19.

Ponadto nadesłać należy zapotrzebowania na odezwy i plakaty bojkotowe, z wyszczególnieniem ilości sztuk.

UCHWAŁY RADY MINISTROW

Rada Ministrów obradowała wczoraj od godz. 5 do godz. 8 m. 10. Na porządku dziennym było 29 spraw.

Rada Ministrów pomiędzy in. uchwaliła projekt wprowadzenia medalu za wypadki wojenne w latach 1918 — 21. Medal ten będzie noszony po innych odznaczeniach polskich. Postanowiono przedłożyć p. Prezydentowi nominację p. Aleksandra Lesisza, radcy prawnego Rady Ministrów na stanowisko naczelnika wydziału w Min. Rolnictwa, inż. Mokrzyckiego na stanowisko wice-prezesa P. K. O.

W dalszym ciągu Rada Ministrów uchwaliła projekt uchwały zatwierdzenia międzynarodowego protokołu zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych oraz środków bakteriologicznych. Protokół ten został uchwalony w Genewie dnia 15 czerwca 1925 r.

Rada Ministrów uchwaliła potrzebne kredyty na odbudowę i urządzenie krypty w kościele św. Jana w Warszawie na grobie b. Prezydenta Rzplitej Narutowicza.

ZASADNICZE ORZECZENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO

Skarb Państwa wypowiedział p. Stankiewiczowej mieszkanie w Kocmyrzowie w budynku kolejowym, podając jako przyczynę, że maż jej, jako urzędnik pełni służbę w Mysłowicach. Pozwana zarzuciła przedewszystkiem brak legitymacji, a następnie, że mieszkanie to jest wynajęte prywatnie jej mężowi w r. 1917 przez Dyrekcję Kolei w Krakowie, wobec czego podlega ochronie lokatorów. Sąd oddalił powództwo Skarbu Państwa i zasądził odeń koszty.

Skarb Państwa wniósł nanowo powództwo przeciw p. Robertowi Stankiewiczowi, podając jako przyczynę wypowiedzenia, że mieszkanie znajduje się w budynku kolejowym, niepodlegającym ochronie lokatorów. Zastępca pozwanego, adw. dr. Bronisław Feller, stwierdził, że Skarb Państwa nie może być stroną wypowiadającą, tylko Polskie Koleje Państwowe, które są przedsiębiorstwem państwowym i samodzielną osobą prawną.

Sądy I-szej i II-giej instancji zasądziły pozwanego Stankiewicza na zapłatę Skarbowi Państwa kosztów sporu, zobowiązując Stankiewicza do natychmiastowego opóźnienia i oddania Skarbowi Państwa mieszkania.

Zastępca pozwanego, adw. Feller wniósł do Sądu Najwyższego o uchylenie wyroku I-szej i II-giej instancji i orzeczenie, że uchyła się wypowiedzenie sądu powiatowego w Krakowie.

Sądy I-szej i II-giej instancji zasądziły zasadnicze znaczenie. Uwzględnił rewizję, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie, uchylił nakaz wypowiedzenia Sądu Powiatowego w Krakowie i zasądził Skarb Państwa na zapłatę pozwanemu kosztów sporu wszystkich 3-ch instancji.

W motywach powiedziano, że Rozporządzenie Prezydenta przeniosło cały Zarząd kolei, prawo wydzierżawiania i wynajmu nieruchomości na Polskie Koleje Państwowe, a więc zarząd nieruchomościami kolejowymi nie służy obecnie Skarbowi Państwa, ale nowo utworzonej osobie prawnej. Z tego powodu Skarb Państwa nie był uprawniony do wypowiedzenia mieszkania Stankiewiczowi.

O ZWROT OPŁAT SZKOLNYCH

„Kor. War.” donosi: Jak się dowiadujemy, do Ministra Oświaty udaje się w najbliższym czasie delegacja Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Zawodowych Pracowników Państwowych w sprawie przedłożenia memoriału dotyczącego zwrotu opłat szkolnych.

Jak swego czasu informowaliśmy sprawa ta stanowi istotną bolączkę sfer urzędniczych. Szkół państwowych bowiem jest stosunkowo niewiele, tak, że znaczna ilość urzędników zmuszona jest posyłać dzieci swoje do szkół prywatnych, w których opłaty są bardzo wysokie i sięgają do 800 zł. rocznie. Ministerja zwracają urzędnikom za opłaty szkolne jedynie kwotę 300 zł., tak że różnicę zmuszony jest urzędnik dopłacać ze swoich skromnych dochodów. Zwroty te nie dotyczą jednak urzędników kontraktowych, których jest ogromna ilość, wobec słabego postępowania stabilizacji i wymianowania urzędników. Ponadto dodać należy, że w roku bieżącym utrzymano przepis, na zasadzie którego urzędnik posyłający dzieci do szkoły prywatnej, musi przedstawić zaświadczenie o niemożliwości umieszczenia dziecka w szkole państwowej. Ponieważ szkół państwowych w większych miastach jest po kilka i kilkanaście, przeto dla urzędników wytwarza się konieczność biegania i wystawiania w urzędach szkolnych, celem otrzymania odpowiednich zaświadczeń. W końcu, jak stwierdzono wielokrotnie urzędnicy, których dzieci uczęszczają do szkół państwowych obciążeni są nadmiernymi opłatami administracyjnymi.

Sądzić należy, że sprawa ta, która oddawna jest przedmiotem zabiegów zainteresowanych organizacji urzędniczych, zostanie przez ministerium załatwiona pomyślnie.

BEZROBOTNI OBYWATELE POLSCY W SZWECJI

Rząd Szwecji postanowił z dn. 1 b. m. traktować obywateli polskich zamieszkałych w Szwecji a pozostających bez pracy, narówni z obywatelami szwedzkimi w zakresie udzielania zasiłków dla bezrobotnych.

KONTROLA WYPIEKU CHLEBA

W najbliższym czasie odbędzie się zebranie ogólnopolskie komisji do badania wypieku chleba, celem ułożenia programu pracy w związku z koniecznością zaprowadzenia wzmożonej kontroli nad jakością chleba i mąki.

ULEPSZONY TELEGRAF

Tow. Postal Telegraph et Cable Company (w Stanach Zjedn. telegrafy należą do prywatnych przedsiębiorstw) wprowadziło w tych dniach nowość w swej obsłudze. Oto przyjmują ono telegramy, które dostarczane są adresatom pisane ręką wysyłającego. Również przyjmowane są telegraficznie przesyłki fotografii. Telegramy, pisane własną ręką wysyłającego, kosztują półtora raza więcej, niż zwykłe telegramy. W ten sposób przesyłać można prawne dokumenty, czeki, ogłoszenia, plany maszyn i t. d. Pisać jest wolno wszystkimi alfabetami świata.

UCIECZKA ARESZTANTÓW

Nad ranem w nocy z dnia 20 na 21 bm. przez wyłom w murze zbiegli z aresztu w Głębokiem pow. dzielnikiem trzej aresztanci poszlakowani o działalność szpiegowską. Byli oni niedawno przywiezieni z Wilna w związku z mającą się odbyć rozprawą w sądu sesji wyjazdowej sądu.

KRONIKA POLITYCZNA

MIEDZYNARODOWY KONGRES
ROBOTNIKÓW ROLNYCH.

Dn. 21 września wyjechała do Pragi delegacja Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzplitej Pol. na Międzynarodowy Kongres Robotników Rolnych. Obrady Kongresu trwać będą 4 dni.

W skład delegacji wchodzi: pp. Kwapiński, pos. Baranowski, pos. Chodźki, Kisiel i Dynowski.

JEDNOLITA INSTRUKCJA DLA
WŁAZD ADMINISTRACYJNYCH.

Jak się dowiadujemy Min. Spraw Wewnętrznych opracowuje wzorową instrukcję kancelaryjną dla władz i urzędów administracyjnych. Instrukcja ta po przeprowadzeniu konferencji i uzgodnieniu z innymi ministerjami stanie się obowiązującą dla całego Państwa.

BEZPIECZEŃSTWO KOMUNIKACJI
POWIETRZNEJ.

Min. Komunikacji w porozumieniu z Min. Spraw Wewn., Wojskowych, Przemysłu i Handlu opracowuje ustawę dotyczącą bezpieczeństwa ruchu statków powietrznych.

PRACE NAD UKŁADANIEM NOWEGO
PRELIMINARZA BUDŻETOWEGO.

Prace nad uzgodnieniem preliminarzy budżetowych na rok 1929/30 wszystkich ministerstw zostaną ukończone w dniu dzisiejszym. W początkach przyszłego tygodnia zwołane zostanie specjalne posiedzenie Rady Ministrów dla rozważenia preliminarzy budżetowych. (P. I. D.)

KONFISKATA „SZANCA”.

Komisariat Rządu na m. st. Warszawy skonfiskował nr. 18 „Szanca”. Powodem konfiskaty był artykuł p. t. „Prawdziwy i fałszywy”.

USTAWA PRZEMYSŁOWA.

Jak nas informują ze źródeł miarodajnych, wiadomości jakie się ukazywały w prasie o zamierzonej nowelizacji ustawy przemysłowej z roku 1927 nie odpowiadają rzeczywistości. Według załączników przez nas informacji w Min. Przem. i Handlu omawiana jest jedynie sprawa uzupełnienia przepisów o przemysłowej koncesjonowanej, do którego zaliczona ma być komunikacja powietrzna. Pozatem zostaną wydane przepisy interpretujące postanowienia ustawy o chałupnictwie. (P. I. D.)

Z MIN. SPRAW WEWN.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie nowoutworzonej sekcji przeciw wenerycznej przy Państw. Radzie Zdrowia M. S. W. Powołano do życia specjalną komisję, która zredagować ma ostateczny tekst nowego projektu ustawy o zwalczaniu chorób wenerycznych. (P. I. D.)

SPRAWY APROWIZACYJNE.

Minister Spraw Wewnętrznych zwołał na dzień 8 października r. b. Zjazd referentów aprowizacyjnych województw.

Zjazd ten postanowiono zwołać na odbyty przed kilkoma dniami konferencji wojewodów. Będzie to pierwszy zjazd obradujący nad sprawą aprowizacji miast i będzie on miał charakter instrukcyjny.

MIANOWANIA.

Rada Ministrów postanowiła przedłożyć p. Prezydentowi Rzplitej wniosek nominacji p. Ludomira Śledzińskiego, zastępcy profesora w Uniwersytecie wileńskim na profesora nadzwyczajnego tej uczelni oraz sen. dr. Bolesława Moca na profesora honorowego w Uniwersytecie Wileńskim.

Również uchwalono wniosek przedłożenia p. Prezydentowi nominacji podinspektora w województwie śląskim p. Zółtarska na inspektora policji.

NA UROCZYSTOŚĆ LEGJONOWĄ W
CZARKOWEJ.

P. Prezydent Rzplitej powrócił z radomskiego i dzisiaj wyjeżdża w towarzystwie adiutantów do Czarkowej.

Do Czarkowej wyjeżdża również Minister Spraw Wewnętrznych, gen. Składkowski, Marszałek Piłsudskiego zastępowany będzie na uroczystościach tych dowódca DOK, Przemysły gen. Galica, wice-ministra zaś gen. Konarski — gen. Ruppert.

PRASA POLSKA W BERLINIE.

Obecnie ukonstytuował się nowy Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Berlinie. Na prezesa powołano Tadeusza Święcickiego, na sekretarza Władysława Mahlera, na skarbnika Romana Mill. Syndykat łączy również przedstawicieli piśmienniczości narodowych w Polsce i liczy 15 członków zwyczajnych i 2 honorowych, a mianowicie J. Kadana-Bandrowskiego i prof. Zielińskiego.

POWRÓT MIN. ZALESKIEGO.

Minister Spraw Zagranicznych p. August Zaleski wyjechał w piątek wieczorem z Paryża i przybędzie do Warszawy w niedzielę o godz. 9 rano.

Tragedja samorządu w Małopolsce

CO MÓWI O NIEJ TOW. ARTUR HAUSNER?

Tow. Artur Hausner udzielił przedstawicielowi „Robotnika” swoich uwag o stanie życia samorządowego w Małopolsce.

Może bardzo gorzkie słowa tow. Hausnera pod adresem centralizmu „warszawskiego” zwrócić uwagę opinii publicznej na ogromne konsekwencje dzisiejszego położenia samorządu małopolskiego. Red.

Rządy „warszawskie” zniszczyły samorząd w całej Małopolsce, nie rozumiejąc jego wielkich zadań, mimo że starały się równocześnie utworzyć samorząd w b. Kongresówce.

Samorząd bowiem w b. Kongresówce jest samorządem tylko pozornym. Cały duch bowiem współczesnego ustawodawstwa zwrócony jest przeciw samorządowi. Również obcym i niezrozumiałym jest stosunek administracji państwowej do zagadnień samorządowych i potrzeb samorządu.

Małopolsce ów stan rzeczy tem większą wyrządza krzywdę, że samorząd tamtejszy miał bardzo daleko idące uprawnienia, co było nawet swego czasu chlubą i sukcesem polityki polskiej w Austrii. Samorząd reprezentował wówczas lwią część władzy wogóle na tem terytorjum. Wskutek zniszczenia samorządu powstała próżnia i cała praca w Małopolsce wchodząca w zakres samorządów faktycznie ustala.

Mam tu na myśli Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie z którym nie mógł się pogodzić centralizm biurokratyczny. Zniesienie Tymczasowego Wydziału Samorządowego jest właśnie owym najjaskrawszym przejawem

wem niechęci administracji do samorządu. Zrobił to p. wice-min. Jaroszyński. Samorządowi zabrano prawo ściągania podatków, kazano mu chodzić do kas skarbowych, gdzie nie daje się jednak samorządom potrzebnych funduszy.

Cofnięto przez to w rozwoju małopolskie samorządy, które i w obecnym stanie mogą być nieraz wzorem dla Królestwa.

Komunikacja pozostająca dawniej pod opieką samorządów zaniedbana została zupełnie, drogi gminne i powiatowe są w stanie zupełnego opuszczenia. Rząd, który wziął drogi w opiekę, nie zrobił nic dla poprawienia ich stanu lub utrzymania poprzedniego, dbając o te tylko drogi, na których odbywają się międzynarodowe „raidy” samochodowe.

Nie chcę tu już dotykać innych dziedzin pracy samorządowej; sprawy szkół zawodowych, likwidacji Banku krajowego i t. d., i t. d.

Ludność Małopolski przysposobiona należycie do życia politycznego i gospodarczego nie chciała wrócić do dawnych form samorządu opartego o kurjalną ordynację wyborczą.

Rozumiąca to Krakowska Komisja Likwidacyjna, która zaraz po przewrocie w 1918 roku utworzyła IV kurję, by natychmiast powołać szersze masy do prac samorządowych.

Pierwszy i drugi Sejm nie dały jednakowego ustawodawstwa samorządowego. Tymczasem administracja centralna stwarzając samorząd w b. Kongresówce nie okazała zrozumienia dla demokratycznych potrzeb samorządu Małopolskiego. Sejm poprzedni był już

bliski uchwalenia ustaw samorządowych, Rząd jednak nie dopuścił do III czytania projektów ustaw.

Rząd obecny wiele zapowiadał rzeczy ale w tym programie nie spotkaliśmy dotąd dążeń do uzdrowienia samorządu. W roku ub. zarządzone wprowadzić wybory samorządowe w Małopolsce — jednakże na zasadzie starej ordynacji, nie też dziwnego, że klasa robotnicza patrzyła na to, jak na dziwisko. Dzielnica mająca świeży, młody samorząd wybiera na zasadzie demokratycznej ordynacji, podczas gdy Małopolska, o starym samorządzie, wybiera na podstawie ordynacji kurjalnej. I to dzieje się po dziesięciu latach istnienia niepodległego Państwa.

Klasykcznym przykładem stosunku Rządu do samorządów jest to, co się dzieje we Lwowie. Kiedy rozwiązano lwowską Radę miejską i naznaczono komisarza opinia lwowska była tu jednolicie przeciwną. Komisarz Strzelecki jednak stanął na wysokości zadania, okazał się człowiekiem pełnym energii i najlepszej woli. Pokazał, co można w jednym roku zrobić dla miasta. Nadał mu inny wykład, rozwinął opiekę społeczną, za co Lwów będzie mu wdzięczny. Ujął sobie niechętną opinię, ale właśnie wtedy, kiedy mógł zużytkować swe doświadczenie, kiedy mógł dalej z sukcesem pracować — odwołano go, bo zażądała tego jakaś „klika”, mająca własnego kandydata.

Władze centralne powinny wreszcie zniechęcić drogi i zapewnienia miastom i w Małopolsce i zapewnienia miastom i gminom normalnego rozwoju.

CO MÓWI TOW. ADAM CIOŁKOSZ O „KURJALNYM” T. ZW. SAMORZĄDZIE MAŁOPOLSKI?

Osmieję się powiedzieć, że w żadnej części Polski ludność nie interesuje się tak bardzo samorządem, jak w Małopolsce. Samorząd rozwija się u nas od lat prawie sześćdziesięciu i dopiero... w Polsce niepodległej znalazł się w ślepej uliczce.

Istniejąca w Małopolsce ustawa samorządowa słusznie nazwana została „potworkiem austriackim” przez ministra Składkowskiego. Dość powiedzieć, że ustawa „kurjalna” dała prawo wyborcze nawet warjatom zamkniętym w domach obłąkanych — oczywiście przez pełnomocników — o ile posiadają cenzus majątkowy.

Ustawa jest tak zbudowana, że wykluczone jest by klasa robotnicza mogła sobie w gminach zapewnić przedstawicielstwo nie wchodząc w niemoralne sojusze wyborcze z innymi stronnictwami. W Nowym Sączu, gdzie trzecia część ludności głosowała na P. P. S., towarzysze nasi nie uzyskali ani jednego

mandatu radzieckiego dzięki temu, że nie chcieli wejść w sojusz z endecją, sanacją czy sjonistami.

Przytoczę jeszcze przykład Przemysła, gdzie w II kole 400 kupców wybiera 12 przedstawicieli do samorządu a w IV kole 25.000 robotników wybiera również 12 przedstawicieli. Czy jest podobna ustawa wyborcza gdzieś indziej w Europie? Trzeba też tu dodać, że dzięki odpowiednio skonstruowanemu przepisom wyborczym wyłączone jest tajność głosowania.

Ten stan rzeczy dokuczają także wsi, gdzie odbywa się obecnie ważny i doniosły proces, a mianowicie ludność wsi zaczyna sobie uświadamiać swe różnicowanie społeczne. System kurjalny, to samowładne władanie wsią księdza, obszarnika i kilku bogatych chłopów. Oto przykład:

W Ropicy polskiej, w powiecie gorlickim, w I kole jeden obszarnik i jeden

nauczyciel „wybrał” a raczej nominali 8 radnych.

W dwu największych miastach Małopolski, w Krakowie i we Lwowie, niema właściwie samorządu. W Krakowie Rada miejska od lat 16 nie była wybierana, w miejsce radnych którzy wymierali weszli radni wybrani często jednym głosem, swoim własnym. We Lwowie rządzi komisarz rządowy.

Samorząd powiatowy jest w Małopolsce w zupełnej ruinie. Ostatnie dwie Rady powiatowe zostały niedawno rozwiązane i zastąpione komisarzami, którymi są z reguły starostowie.

W tych warunkach stan samorządu w Małopolsce można określić jako jego gnicie.

Jedynym wyjściem z tego położenia jest rozciągnięcie na Małopolskę demokratycznej ordynacji wyborczej dla samorządów miejskich, wiejskich i powiatowych.

Z POBYTU DELEGACJI POLSKICH
PRZEMYSŁOWCÓW I KUPCÓW W SOWIETACH

P. Stanisław Lubomirski, prezes Lewjantana, przewodniczący delegacji przemysłowców i kupców, którzy odbyli wycieczkę do Z. S. R. R., udzielił P.A.T.-icznej wywiadu, w którym m. in. powiedział:

Delegacja nasza miała na celu nawiązanie kontaktu osobistego pomiędzy przedstawicielami sfer przemysłowo-handlowej Polski i czynnikami gospodarczymi Z. S. R. R.

Na jarmarku w Niżnim Nowogrodzie prezentowane były głównie t. zw. wyroby przemysłu ludowego. Wyroby wielkiego przemysłu naogół były bardzo słabo reprezentowane.

Zwiedziliśmy szereg ośrodków przemysłowych. Ogólne wrażenie, które wynieśliśmy z Z. S. R. R. można streścić w sposób następujący: z jednej strony dawne fabryki i zakłady przemysłowe pozostawiają się bez renowacji i nowych nakładów,

DROŻDZE DROŻEJA

Obecnie po żniwach należałoby się spodziewać spadku ceny chleba, i tę to różnicę w cenie a nawet z pewną zwykłą chęć zagarnąć przemysł fermentacyjny.

W interesie szerokich warstw spożywców leży, aby zakusy jawnych i tajnych kartelów na klasę konsumentów zostały w zarodku sparaliżowane.

„Tydzień Dziecka”

DZISIAJ—„DZIEŃ DZIECKA
PRACUJĄCEGO”

Dzisiaj odbędzie się zwiędzanie warsztatów pracy młodocianych. Zostaną zwiędzone: parę fabryk metalowych, drukarni, fabryka obić i fabryka trykotaży. Popołudniem odbędzie się akademie w salach gimnastycznych szkół powszechnych (Drewniana 8, Narbuta 14, Otwocka 3, Wola — Bema 1, Gróje-

z drugiej strony powstają w różnych ośrodkach przemysłowych nowe wielkie jednostki wytwórcze.

Co się tyczy możliwości rozwoju stosunków handlowych Polski z Z. S. R. R., to — jak możemy wywnioskować z rozmów z odpowiedzialnymi czynnikami życia gospodarczego Sowietów — z ich strony jest chęć do rozszerzenia tych stosunków.

Nie należy bowiem zapominać, że przemysł Z. S. R. R. nie jest w stanie całkowicie zaspokoić zapotrzebowania ze strony konsumentów.

Muszę tu powiedzieć, że czynniki gospodarcze Z. S. R. R. nie dość dokładnie jeszcze orientują się co do obecnych możliwości eksportowych Polski, która po wojnie rozbudowała i zapoczątkowała cały szereg gałęzi produkcji, przed wojną nie istniejących w Polsce.

CZY KONIEC
RZĄDÓW KOMISARSKICH
WE LWOWIE?

Wojewoda Gołuchowski podczas konferencji z delegacją miejskiej rady przyboocznej oświadczył według „Gazety Porannej”, że p. Nadolski będzie ostatnim komisarzem rządu we Lwowie, gdyż wykonanie nowej ordynacji wyborczej dla gmin oraz przywrócenie samorządu jest już kwestią bliskiej przyszłości.

„Dziennik Ludowy” donosi w związku z tem, że wojewoda oświadczył, iż według jego informacji otrzymanych w Warszawie, rząd nosi się z zamiarem stanowczego i jankarychlejszego przywrócenia samorządu lwowskiego i wyraża przekonanie osobiste, że nastąpi to na wiosnę lub w lecie przyszłego roku.

SAMORZĄD STOLICY

URLOP WICEPREZ. BOGUCKIEGO.

W dniu wczorajszym rozpoczął urlop wypoczynkowy wice - prezydent miasta, dr. Bogucki. Wice-prezydenta Boguckiego zastępować będą w podległych mu resortach wice-prezydenci Borzecki i Szpotanski. W przyszłym tygodniu dr. Bogucki podpisze w imieniu m. Warszawy uroczysty akt przejęcia podarowanych samorządowi stolicy gruntów w Bułgarii. (PID.)

BRUKI W STOLICY.

Wydział komunikacji Magistratu opracował plan robót brukarskich w Warszawie w r. 1929/30. W óródmieściu zostanie wyasfaltowanych około 60.000 m. kw. ulic. Poza tem wybrukowanych zostanie 210.000 m. kw. na ulicach zupełnie dotąd pozabawionych bruków. Ulice te wyłożone zostaną kamieniem łamanym bądź też kamieniem z nawierzchnią asfaltową. Ogółem wybrukowana zostanie połowa dotąd pozabawionych jezdni ulic. W preliminarzu budżetowym przewidziano na ten prace 3½ miliona zł., w nadzwyczajnym zaś budżecie inwestycyjnym wysygnowane ma być na roboty brukarskie 4½ milj. zł. (PID.)

PRZEGLĄD PRASY

„Nowy sezon polityczny”. Kto czem wojuje od tego ginie. Obrazona „Dwugroszówka”. Moralność prasy burżuazyjnej.

Zbliżający się październik, a wraz z nim konstytucyjny obowiązek zwołania Sejmu, skierowują uwagę prasy na zagadnienia polityki wewnętrznej. „Kurier Polski” i „Kurier Warszawski” piszą o „nowym sezonie politycznym”. Pierwszy mówiąc o zadaniach zbliżającej się sesji sejmowej kładzie przede wszystkim nacisk na sprawy gospodarcze. Sytuacja gospodarcza Polski — zdaniem „Kurjera Polskiego” — aczkolwiek nie budzi obaw — nie przedstawia się różowo. Przedewszystkiem zły bilans handlowy i niepomysłny stan rynku pieniężnego — budzą obawy. To też zaleca pismo „ostrożność w budżetowaniu”.

„Kurier Warszawski” przewiduje, że wobec wysuwanych obecnie przez życie na plan pierwszy zagadnień ekonomicznych sprawa zmiany Konstytucji zostanie odłożona. To samo twierdzi krakowski „Czas”. Przyczem ten ostatni uważa teraz, że inicjatywa tych zmian wyjdzie winna od Sejmu, a ściślej od B. B., gdy dawniej kruszył kopję o to, by „reforma ustroju” dokonana była z inicjatywy Rządu. Organowi „konserwy sanacyjnej” chodzi o to, by Rząd miał „wolną rękę” i „korzystne stanowisko” w wypadku gdyby Sejm wskutek „braku zgody i większości w tej sprawie zawiodł pokładane w nim nadzieje”.

Jest to więc nowa zachęta dla Rządu ze strony konserwatystów do przeprowadzenia zmian Konstytucji wbrew woli Sejmu, a więc gwałtem.

Doczekali się endecy! Gdy w Polsce panowały rządy chjeńskie — prasa endecka jedynie miała monopol na patriotyzm i reprezentację interesów państwowo - narodowych. Gdy tylko jakiś organ opozycyjny „ośmielił się” coś napisać krytycznie o polityce chjeńskiego rządu — prasa mu oddana podnosiła larum: „Zdrada Polski, zdrada ojczyzny — krzyczeli dziennikarze reakcyjni. Prasa zagraniczna przedrukowywała głosy polskich dzienników opozycyjnych, urabia złą opinię Polsce”.

Ale teraz sytuacja się zmieniła. „Gazeta Warszawska” pisze nader krytycznie o stanie gospodarczym Polski, a dzienniki sanacji z „Epoką” na czele wzorując się na „patriotycznych metodach” endecji dają jej lekcję, że tego pisać nie wolno, bo to wykorzystuje wrogą Polsce prasę zagraniczną.

Kto czem wojuje od tego ginie. Wcale nam nie żal endeków, zasłużyli na to, chociaż nie pochwalamy także sposobów argumentacji „Epoki”.

„Dwugroszówka” obraziła się na nas śmiertelnie. Gdyśmy pisali o wcale nie pięknej ewolucji politycznej jej redaktora, który odrazu z żaźartego endeka stał się sanatorem — milczano, bo nijako było tłumaczyć pobudki tej metamorfozy. Teraz się dopiero obrażano, gdyśmy artykuł „Dwugroszówki”, twierdzący iż ideologia P. P. S. skłania się ku drobniomieszczaństwu nazwali „głupawym”.

Wybaczy nam jednak p. Sadzewicz ten brak wersalizmu, ale doprawdy jak można inaczej nazwać te nie wytrzymujące żadnej krytyki, naciągane „argumenty”. Bo doprawdy nawet o głupionym czytelniku „Dwugroszówki” nie rozumie, że oświeclanie przez „Robotnika” zresztą z punktu widzenia klasowego skandalików w Zw. Drobnych Kupców, albo obrona drobnych rolników przed zamachem na ich organizację Zw. Ziemiaków (t. zw. Zjednoczenie Organizacji rolniczych) — to drobniomieszczaństwo. A tak pisała „Dwugroszówka”. Trudno — my rzeczy nazywamy po imieniu. Czarne to czarne. Jeśli jednak delikatnych redaktorów neosanacyjnego organu boli słowo „głupawy” — my w swej dobroci serca gotowi jesteśmy go zastąpić określeniem „niezbyt mądry”. I tak będziemy pisać, gdy tylko na to zasłużą.

Wielokrotnie pisaliśmy o wątpliwej wartości pocuciu moralnem pism burżuazyjnych. Pieniądz jest decydującym momentem w ich poczynaniach. Nie liczą się z niczym, zwłaszcza wtedy, gdy chodzi o sprawy zażartów robotników z przemysłowcami. Oto wczoraj „Głos Prawdy” drukuje komunikat firmy Fuchs, który w sposób wysoce tendencyjny przedstawia zażart robotników z dyrekcją. Ogólnie znane są zarządzenia firmy Fuchs przeciwko robotnikom, przechodzą one w maltretowaniu wszystko to, czego w ostatnich czasach dopuścili się przemysłowcy. Nie przeszkadza to jednak „Głosiowi Prawdy” w podaniu tego płatnego komunikatu jako redakcyjnego artykułu na pierwszej stronie i bez numerka ogłoszeniowego.

„Kurier Poranny” miał przynajmniej na tyle przyzwoitości, że komunikat ten zaopatrzył dopiskiem redakcyjnym. I drukuje go z zastrzeżeniem w myśl zasady, „andiatur et altera pars”. St. D.

TELEGRAMY

ZGROMADZENIE LIGI NARODÓW

DYSKUSJA NAD ZAGADNIENIAMI GOSPODARCZEMI

Genewa, 21 września (PAT.) Szwajc. Ag. Tel. Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów Loucheur zaznaczył, iż w roku ubiegłym Liga Narodów dokonała w dziedzinie gospodarczej doniosłych prac. Przedstawiciel Niemiec tow. Breitscheid wysunął tezę, iż dzisiejsze życie gospodarcze stanowi podstawę życia politycznego i złożył rezolucję, dotyczącą wszystkich dziedzin życia gospodarczego, łącznie z zagadnieniem ceł i walutowym. Tow. Breitscheid zaznaczył, iż stały Komitet Ekonomicz-

ny Ligi Narodów, zgodnie z postanowieniami światowej Konferencji Gospodarczej, powinien zajmować się również sprawami rolniczymi, przyjmując za zasadę, że wszelka ciasno nacjonalistycznie pojęta polityka gospodarcza uważana być winna za szkodliwą. Nacjonalistyczna polityka agrarna jest niebezpieczna, a jej następstwa nieobliczalne. Następnie delegat niemiecki poruszył sprawę zniesienia ograniczeń celnych i zagadnienie racjonalizacji przemysłu.

PRZEMÓWIENIE TOW. JOUHAUX

Genewa, 21 września (PAT.) Szwajc. Ag. Tel. W dalszym ciągu dzisiejszego posiedzenia Zgromadzenia Ligi przywódcą francuskich związków zawodowych tow. Leon Jouhaux przedstawił stanowisko świata robotniczego wobec różnych zagadnień gospodarczych. Sprawy społeczne muszą być rozwiązywane szybciej. Rozkwit życia gospodarczego nie może się odbywać kosztem pracobiorców, którzy są również konsumentami, a ich zmniejszająca się zdolność nabywcza może w końcu wyczerpać się. Racjonalizacja możliwa jest tylko wobec jasnych celów i zdecydowanego programu. Nie można przeciwstawiać się rozwojowi życia gospodarczego, nie stwarzając równocześnie

naprężenia. Światowa konferencja gospodarcza nie przyniosła obiecanej światu robotniczemu kontroli produkcji. Świat robotniczy we wszystkich krajach domaga się tej kontroli, gdyż ponosić musi koszty racjonalizacji.

Loucheur przyłączył się do wywodów Jouhaux, dotyczących poważnych niebezpieczeństw, jakie stanowią wielkie międzynarodowe kartele przemysłowe i to nie tylko dla klas pracujących, ale i dla całego życia. Tęgo rodzaju kartele muszą być poddane bezwarunkowej kontroli ze strony władz państwowych. Po przemówieniu Loucheura Zgromadzenie przyjęło jednomyślnie sprawozdanie i rezolucję.

POSIEDZENIE RADY LIGI

Genewa, 21 września (PAT.) Szwajc. Ag. Tel. Rada Ligi Narodów wysłuchała sprawozdania i rezolucji w sprawie zatargu rumuńsko-węgierskiego, dotyczącego optantów. Przedstawiona w tej sprawie rezolucja zaleca obu stronom — z zastrzeżeniem utrzymania ich stanowisk prawnych — podjęcie możliwie rychło bezpośrednich rokowań w celu osiągnięcia praktycznego załatwienia sprawy. Rezolucja

wyraża nadzieję, że rokowania doprowadzą do zadawalającego i ostatecznego rozstrzygnięcia. Wreszcie postanowiono, że sprawa, tak, jak się ona w tej chwili Radzie przedstawia, zostaje odroczone do następnej sesji. Po oświadczeniach złożonych przez przedstawicieli obu stron hr. Apponiego i Antoniadę, w których obaj delegaci sprzeciwiali stanowisko ich rządów, Rada przyjęła przedstawioną jej rezolucję.

Z KOMISJI ROZBROJENIOWEJ

Genewa, 21 września (PAT.) Szwajc. Ag. Tel. donosi, iż w kołach genewskich na zasadzie obecnego stanu rzezy przypuszczają, że delegacja niemiecka wobec tego, iż nie zdołała przeformować swego punktu widzenia, w czasie ostatecznego głosowania w łonie Zgromadzenia Ligi powstrzyma się od głosu, umożliwiając tem samem uchwalenie zaproponowanej przez Komisję rezolucji w sprawie rozbrojenia.

trzymał podstawowe postanowienia projektu rezolucji, wysuniętego przez Boncoura. Pozostaje więc ustalone, że Komisja Przygotowawcza Konferencji Rozbrojeniowej zwołana będzie na początku roku przyszłego, z tem, że przewodniczącą jej Loudon utrzymywana będzie kontakt z zainteresowanymi państwami w celu ustalenia najodpowiedniejszej chwili dla zwołania Komisji. Hr. Bernstorff przyjął tekst rezolucji, która rozważana będzie przez plenum Zgromadzenia w dniu jutrzejszym.

Paryż, 21 września (PAT.) Agencja Havasa donosi z Genewy, że komitet redakcyjny Komisji Rozbrojeniowej u-

HR. GRAVINA KOMISARZEM LIGI W GDANSKU

Genewa, 21 września (PAT.). (Biuro Wolffa). Rada Ligi Narodów mianowała dzisiaj po południu na poufnym posiedzeniu dyplomatę włoskiego, hr. Gravina, następcą p. van

Hammela na stanowisko gdańskiego wysokiego komisarza Ligi Narodów. Mandat p. v. Hammela wygasa z dniem 21 czerwca 1929 r.

FRANCUSKA RADA MINISTRÓW AKCEPTOWAŁA POLITYKĘ BRIANDA

Paryż, 21 września (AW.). Wczoraj obradowała rada ministrów, na której Briand referował ostateczne wyniki rokowań z Niemcami, przeprowadzonych z okazji wrześniowej sesji Rady Ligi. Rada ministrów

przyjęła jednomyślnie do wiadomości wywody Brianda. Poszczególne ministrowie złożyli Briandowi powinoszowania z okazji szczęśliwego i zręcznego prowadzenia spraw Francji.

CHADECKA ORGANIZACJA TERORYSTYCZNA NA LITWIE

Kowno, 21 września (AW.). Zawiązała się tu nowa organizacja terrorystyczna, która już kilkakrotnie zaznaczyła się napadami bandyckimi na przeciwników politycznych. Organizacja nosi nazwę „Białego konia” i stanowi zorganizowaną bojów-

kę chadecji kowieńskiej. Ostatnio „Biały koń” zorganizował zamach na jednego z wyższych urzędników litewskiego ministerjum spraw wewnętrznych oraz starostę kiejdańskiego.

NIEDYSKRECYJA DZIENNIKA, CZY FALSYFIKAT

Londyn, 21 września (PAT.). Radjostacja Rugby podaje następujący komunikat półoficjalny: Wobec tego, że jeden z dzienników amerykańskich ogłosił tekst rzekomego pisma francuskiego Min. Spraw Zagranicznych do francuskich misji dyplomatycznych z podaniem warunków anglo-francuskiego kompromisowego porozumienia morskiego, w Anglii ostrzegają przed dawaniem wiary podobnym publikacjom. W związku z tem przypomina się, że ogłoszenie tekstu kompromisu zostało wstrzymane aż do czasu wypowie-

żenia się w sprawie porozumienia tych mocarstw, którym przesłano tekst do rozpatrzenia i poczynienia uwag. W przeciwieństwie do nieustannie rozpuszczanych pogłosek rządowi St. Zjednoczonych, Japonii i Włoch zakomunikowano przed kilku tygodniami pełny tekst projektu, a nie jego część. Do tej pory otrzymano przychylny w sprawie projektu kompromisowego odpowiedzi od rządów japońskiego i włoskiego. Brak jedynie odpowiedzi z Waszyngtonu, co sprawa, iż tekst projektu nie został ogłoszony.

OPOZYCJA OFICERÓW WOBEC WALDEMARASA

Kowno, 21 września (PAT.) Aktem prezydenta Smetony komendant II pułku piechoty imienia wielkiego księcia Olgierda pułkownik B. Iwanaukas, został w dniu 18 b. m. zwolniony ze służby.

Powodem zwolnienia jest jakoby wykrycie w korpusie oficerskim tajnej organizacji opozycyjnej. Dalszych szczegółów brak.

Co słycać na świecie

KRONIKA TELEGRAFICZNA

W SZPONACH BIAŁEGO NIEDŹWIE-DZIA.

W ogrodzie zoologicznym w Madrycie (Hiszpania) zaszedł wczoraj wypadek, który omal nie miał tragicznego finału. Jeden z dozorców zwierząt w chwili, gdy wchodził do klatki z białym niedźwiedziem, napadnięty został przez niego. Na krzyk dozorców przybiegło kilkunastu innych dozorców ogrodu, próbując odstraszyć zwierzę. W zamieszaniu zapomniano jednak zamknąć drzwi klatki, przez które niedźwiedź wybiegł, porzucając straszliwie poranioną ofiarę. Wobec wydośniania się niedźwiedzia na wolność musiano go zastrzelić, dając do niego około 30 strzałów. Napadnięty dozorca w stanie ciężkim przewieziony został do szpitala.

ARESZTOWANIE MORDERCY.

Według wiadomości z Moguncji, poszukiwany przez policję niemiecką morderca dyrektora Nortkana z Hamburga artysta malarz Emil Hopp został wczoraj wieczorem aresztowany na małej stacji w pobliżu Moguncji w chwili, kiedy wsiadał do pociągu. Hopp odstawiony został po krótkim zbadaniu do sądu, gdzie nastąpić ma przesłuchanie.

AUTOBUS W ROWIE.

Donoszą tu z Bunzlau (Niemcy), iż wczoraj wydarzyła się na szosie tamtejszej katastrofa automobilowa. W czasie odbywających się tam obecnie manewrów Reichswehry autobus ciężarowy, wiozący 26 żołnierzy Reichswehry, zderzył się z motocyklem. Wskutek zderzenia auto wypadło do rowu. Trzech żołnierzy odniosło ciężkie rany, 8 zaś lżejsze.

CZY ZAWARŁEŚ Z LOSEM UMOWĘ?

gwarantująca Ci niespożyta młodość, niezmienne siły, żelazne zdrowie i cudowną, niewyczerpaną szkatułę?

Czy więc posiadasz pewność, że żywił, występki, wypadek, choroba — są wobec Ciebie bezzębne?

Niestety!... Los niezmany, bezwzględny, mocno trzyma nas w swej łapie.

I jedno tylko możemy: zabezpieczyć siebie i rodzinę od nieuchronnych zdarzeń i skutków losu: choroby, nieszczęśliwego wypadku, starości, śmierci...

Taka przeczność jest naszym obowiązkiem, a racjonalnym sposobem zabezpieczenia jest ubezpieczenie życiowe, zawarte w P. K. O. bez badania lekarskiego, w sposób łatwy, tani, dla każdego dostępny. Kilkadziesiąt groszy dziennie, czy kilkanaście złotych miesięcznie po kilkunastu latach utworzą żelazny kapitał Twojej starości.

Zaraz, nie odkładając, prześlijcie do Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie swój adres i wiek, a otrzymacie życzliwe i cenne wskazówki postępowania — proste, a błogosławionego w skutkach.

PROCES

ARCYBISKUPA MARJAWITÓW

Wczoraj zeznawały b. zakonnice marjawickie Zofja Prochówna i Janina Badowska. Zeznania ich odbywały się przy drzwiach zamkniętych.

PROWOKACJA

NACJONALISTÓW AUSTRIACKICH

DR. STEIDLE

szef bojówki reakcyjnej t. zw. „Heimwehry” wezwał całą organizację do demonstracji w robotniczej dzielnicy wiedeńskiej Wiener Neustadt. Wobec groźnej postawy 20.000 pałkarzy faszystowskich, socjalistyczna partja austriacka wezwała wszystkie klasowe organizacje do kontrakcji. Dotąd zgłosiło się 300.000 robotników. Prasa austriacka wyraża poważne obawy przed rozlewem krwi pod wpływem prowokacji nacjonalistów austriackich.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Sytuacja w górnictwie jest w dalszym ciągu naprężona

GÓRNOŚLĄSKA KOMISJA ARBITRAŻOWA TRWA NA SWOJEM PRZEDNIEM STANOWISKU.

P.A.T. donosi, iż wobec oprotowania orzeczenia Komisji Arbitrażowej i Pojednawczej w sprawie podwyżki zarobków w górnictwie od 4 do 9%, odbyło się wczoraj ponowne posiedzenie Komisji, która orzekła, że robotnicy zatrudnieni w górnictwie, otrzymując podwyżkę płac w wysokości, wyznaczonej poprzednio. Dodatki socjalne podwyższono o 6%. Umowa obowiązuje od 1-go września r. b. do 28 lutego 1929 r. Obie strony mają się wypowiedzieć w ciągu trzech dni, czy wyrok ten przyjmują.

Jak wiadomo, Centralny Związek Górników wypowiedział się kategorycznie przeciwko decyzji Komisji Arbitrażowej, podwyższającej zarobki tylko o 4% do 9%.

Cofnięcie wymówień robotnikom sezonowym

ŁÓDŹ.

Magistrat cofnął wymówienia pracy robotnikom, zatrudnionym na plantacjach miejskich, gdzie roboty sezonowe mają się ku końcowi.

Cofając wymówienia, Magistrat liczył się z trudną sytuacją robotników, którzy, po wykorzystaniu okresu zasiłkowego, znaleźliby się bez środków do życia, wobec pozbawienia ich prawa do zasiłków doraźnych. (d.)

Prace łódzkiej Rady Miejskiej

ŁÓDŹ.

Onegdaj odbyło się pierwsze powakacyjne posiedzenie Rady Miejskiej, na którym zatwierdzono, zgodnie z wnioskiem Magistratu, plan konwersji pożyczek m. Łodzi i uchwalono szereg dodatkowych subwencji (między innymi — 5 tysięcy zł. dla Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych; 40 tysięcy zł. dla teatru miejskiego i inne).

Do Rady Fundacji Polskiego Komitetu Opieki nad Dzieckiem wybrano ławnika tow. Purla; poatem Rada Miejska zatwierdziła zmiany w statutach stypendjalnych: im. Gabriela Narutowicza i na pamiątkę Konstytucji z dn. 17 marca.

Nowy „Król” polski

WĄGROWIEC.

Do Redakcji „Gazety Wągrowieckiej” w tych dniach zgłosił się Franciszek Gawłowicz, lat 57 i oznajmił uroczysto, że jest królem polskim, zapewniał personel redakcyjny, że nie jest chory, tylko ma słuch trochę przytępiony. Gawłowicz proklamował się królem w Wągrowcu, ułożywszy sobie programowe oświadczenie do władz. Gdy jeden z pracowników redakcyjnych poprosił Gawłowicza o pozwolenie sfotografowania go, zgodził się, lecz oparł się zdjęciu kapelusza, gdyż, jak się wyraził, królowie nie zdejmują kapelusza. Gawłowicz ma syna, również, jak i ojciec szewca, który ma być proklamowany przez ojca... na następcę tronu.

Przepracowanie drużyn konduktorskich

PIOTRKÓW.

Niejednokrotnie pisaliśmy na łamach naszego pisma o warunkach pracy drużyn konduktorskich. Ale może na żadnej stacji drużyny nie są tak przeciążone pracą, jak w Piotrkowie.

Piotrków zatrudnia ponad tysiąc ludzi w służbie konduktorskiej. Drużyny nie mają wyznaczonego turnusu służbowego. Jeżdżą dniami i nocą, upadając z przemęczenia. Każda drużyna pozostaje poza domem miesięcznie ponad 400 godzin. Wszelkie prośby, memorjały, wniesione w tej sprawie władzom, nie odnoszą skutku; nie odnoszą skutku też wypadki śmierci przepracowanych ludzi, ani też liczne katastrofy, jakie obecnie często się zdarzają. Dygnitarze kolejowy Warszawskiej D. K. P. wiedzą o wszystkim, ale drwią sobie z ludzkiego życia; nie ich nie obchodzi 8-god. dzień pracy, przewidziany ustawą; nie ich nie obchodzi katastrofy w okręgu tej Dyrekcji; oni siedzą spokojnie przy swoich biurkach i rozkazują.

Jeżeli powyższa sprawa jest obojętna dla administracji kolejowej, to może przynajmniej podrażające społeczeństwo zatroszczy się o własne bezpieczeństwo w podróży i wywrze nacisk na miarodajne sfery, aby położono kres igraszkom z ludzkim życiem. Pracownicy zaś winni się zorganizować i solidarnością wprowadzić w życie turnusy, oparte na obowiązującej ustawie o czasie pracy w Polsce, skoro władze kolejowe nie szanują tej ustawy. Oset...

Samowola

BIELSK PODLASKI.

Sekretarz Urzędu Ziemskiego, p. Konstanty Kurylko, dzierżawi od Województwa 5 morgów łąki poduchownej, której nie użytkuje dla siebie, a jedynie wydzierżawia ją od siebie znowu okolicznym drobnym rolnikom. P. Kurylko dla osobistych jego celów jest mu nie potrzebna „Śmiały” ten czyn oburzył p. Kurylko. Poddzierżawca, gdy przyszedł zapłacić drugą ratę, wraz z pieniędzmi wyrzucił za drzwi i wbrew umowie, mimo zapłacenia I raty, zabrał siano z oddzierżawionej łąki.

Policjant Nr. 1905, będący świadkiem gwałtu p. Kurylki, zachował się biernie. Sprawa oprze się o sąd.

Złośliwa Szykana

WYSOKIE MAZOWIECKIE.

Tow. Misiewicz, niezamożny robotnik dzielnie pracował podczas wyborów na rzecz PPS. Teraz miejscowa kółtnerja a i władze mszczą się na nim nie dając mu pracy. Mógłby dostać pracę na robotach drogowych, gdzie potrzeba ludzi, ale go specjalnie omijają. Starosta proponuje Misiewiczowi pracę w odległości 50 km. od miasta, przyczem daje mu 5 zł. za kilkanaście godzin pracy na dzień. Misiewicz ma liczną rodzinę w mieście i nie może o dnej się oddalać. Natomiast na miejscu obok miasta zatrudniani są 10 morgów gospodarze.

Delegacja kolejarzy

u min. Pracy

NOWA WILEJKA.

Bawiący na wystawie rolniczo-przemysłowej w Wilnie p. minister Pracy, zwiedził Kasę Chorych w Nowej Wilejce, gdzie przyjął delegację kolejarzy miejscowego Koła Z. Z. K.

Towarzysze: Kołodowski, Matecki i Borowski złożyli p. ministrowi obszerny memoriał w sprawach: przestrzegania przez dyrekcję i administrację kolejową ustaw o ochronie pracy, plac za godziny nadliczbowe, wprowadzenia pragmatyki służbowej i t. p. oraz zobrazowali warunki pracy w głównych warsztatach wagonowych, w których rzemieślnicy w liczbie kilkuset pracują od lat kilku pod gołym niebem. Rezultatem tego — 75% tych pracowników — to ludzie chorzy od przeziębień.

P. minister oświadczył delegacji, że osobiście przedłoży wręczony mu memoriał min. Kühnowi i będzie go prosił, by sprawę warunków pracy w głównych warsztatach wagonowych w Nowej Wilejce, załatwiono według życzeń delegacji. Teer.

SPADEK CEN CUKRU ZAGRANICĄ

PAT donosi: Sytuacja na międzynarodowych rynkach cukrowych jest w dalszym ciągu wysoce żniżkowa. Znaczne sprzedaże cukru kubańskiego na rynkach europejskich, powodują nową obniżkę cen, które obecnie doszły do poziomu nie notowanego od lat 20-tu.

Nowość! Nowość!

Już wyszła z druku bardzo ciekawa i pouczająca książka tow. senatora.

STANISŁAWA POSNERA

p. t.

PIĘC LAT PRACY W SENACIE RZECZYPOSPOLITEJ

Tow. senator, przewodniczący grupy senatorów socjalistycznych miał sposobność w ciągu pierwszego pięcioletnia istnienia Senatu zabierać głos w każdej niemal sprawie, jaka była na porządku dziennym debat Senatu. Mowy jego zawierają olbrzymi materiał naukowy i polityczny, związany jednocześnie socjalistycznym poglądem na świat i mogą oddać bardzo poważne usługi towarzyszom, znajdującym się w walce politycznej, zajmującym się propagandą polityczną i przygotowującym się do działalności politycznej.

Dzieło tow. senatora Stanisława Posnera odznaczające się wysokimi zaletami stylu, może służyć do czytania na zebraniach dyskusyjnych, na lekcjach T. U. R. a i t. p.

Wielki koszt nakładu nakazuje poprzeć to wydawnictwo. Prosimy też wszystkie organizacje, aby spieszyły z zamawianiem możliwie wielkiej ilości egzemplarzy. Cena egzemplarza: w drodze organizacyjnej tylko za pośrednictwem Administracji „Robotnika” — trzy (3) złote. Cena księgarska 8 złotych!

Z ŻYCIA PARTJI

OSTRZEŻENIE

Ostrzegamy — z polecenia C. K. W. wszystkie organizacje partyjne i klasę robotniczą Warszawy przed wydalonymi swego czasu z Partji Mieczysławem Skarżyńskim i Józefem Żukowskim; obydwoj występowali w sposób prowokacyjny na zebraniach robotniczych, zmierzając świadomie do ich rozbicia.

Sekretariat Generalny.

PORZĄDEK DZIENNY OGÓLNO-KRAJOWEJ KONFERENCJI KOBIEC.

1-szy dzień zjazdu (niedziela 23.IV).

- Otwarcie Zjazdu.
- Wybór Prezydium.
- Powitanie Konferencji.
- Referat polityczny — tow. sen. Kłuszyńska.
- Referat gospodarczy — tow. pos. Praussowa.
- Referaty społeczne:
  - Rodzina w programie socjalistycznym — ref. tow. Dr. Budzińska - Tyliczka.
  - Opieka społeczna nad dziećmi zaniedbanymi i upośledzonymi — ref. tow. Iza Zielińska.
  - Walka z alkoholizmem ref. tow. Chmieleńska.
  - Etyka w ruchu robotn. — ref. tow. Grodzicka.

II-gi dzień Zjazdu (poniedziałek 24.IX).

- Sprawozdanie C. W. Kobięcego.
- Referat pracy organizacyjnej — tow. Woszczyńska.
- Wybór Centr. Wydz. Kobięcego.
- Sprawozdanie z Międzynar. Kongresu i Konferencji Kobiet w Brukseli — tow. pos. Markowska.
- Wolne wnioski.
- Zamknięcie Zjazdu.

O. K. R. P. P. S. WARSZAWA - PODMIEJSKA.

Egzekutywa O. K. R. P. P. S. Warszawa - Podmiejska wzywa wszystkie Komitety miejscowe do przysiania przedstawicieli na I okręgową konferencję organizacyjną młodzieży T. U. R., która odbędzie się w niedzielę dn. 23 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Długa 19.

ZJAZD P. P. S. POW. WARSZAWSKIEGO

Na dzień 23 września zostaje zwołany IV doroczny Zjazd P.P.S. pow. warszawskiego (wielka sala Z. Z. K. ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20), w którym obowiązani są wziąć udział wszyscy towarzysze, należący do powiatowej organizacji P. P. S. Program Zjazdu: 9 — 10 1/2 pierwsze posiedzenie plenarne, 11 — 1 obrady sekcji, 1 — 2 1/2 przebieg obiadowa, 2 1/2 — 4 drugie posiedzenie plenarne, 4 1/2 — 7 1/2 wieczór literacko-artystyczny. Blizsze szczegóły podane są w komunikatach, rozesłanych wszystkim członkom partji. Na Zjeździe zostanie dokonany wybór Powiatowego Komitetu P. P. S. i Komisji Rewizyjnej.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S. POSIEDZENIA, ZGROMADZENIA ODCZYTY

W sobotę, 22 b. m.

Mokotów. O godz. 6 w lok. dziefn. Bagatela 12a. posiedzenie kom. dziefn. Koło Piekarzy, O g 6 w lokalu, Chłodna 41, odbędzie się zebranie Koła.

RUCH ZAWODOWY

Sprostowanie omyłki drukarskiej. W komunikacie Zarządu Oddziału Wędliniarzy Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Spożywczego, umieszczonym dn. 16 b. m., wydrukowane zostało zamiast Jan Stanisławski — Jan Stanisław.

MŁODZIEŻ

I-sza KONFERENCJA ORGANIZACJI MŁODZIEŻY T. U. R. OKRĘGU WARSZAWA PODMIEJSKA.

W niedzielę, 23 b. m., w lokalu przy ul. Długiej Nr. 19, o godz. 10 rano odbędzie się I-sza Konferencja Organizacji Młodzieży T. U. R. Okręgu Warszawa - Podmiejska.

Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie Komisji Organizacyjnej; 2) Referat o systemie pracy w Organizacji Młodzieży T. U. R.; 3) Dzień Młodzieży, jego znaczenie i jak go organizować; 4) Sprawy organizacyjne; 5) Wolne wnioski. Ponieważ jednocześnie w tym samym lokalu obradować będzie Konferencja Warszawskiej Organizacji Młodzieży T. U. R., zarządzona została wspólnie obrady.

Po południu uczestnicy Konferencji udadzą się do lokalu Powązkowskiego Koła Młodz. T. U. R. na wieczór artystyczny. Udział w Konferencji wziąć mogą wszyscy członkowie organizacji podmiejskich T.U.R. Każda organizacja winna delegować przynajmniej jednego przedstawiciela.

Ruch kult.-oświatowy

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego organizuje pod kierunkiem wybitnych fachowców chór oraz reprezentacyjną orkiestrę robotniczą. Wzywamy towarzyszy partyjnych, robotników z fabryk, Zw. Zawodowych do zapisywania się w Sekretariacie TUR, Oddz. Warsz. (Al. Jerozolimskie 6) w godz. od 5 — 7 wiecz. w tow. Stanisław Olechno.

CO GRAJĄ KINA?

Apollo: „Hrabina Paryża”.
Colosseum: „Brudne pieniądze”.
Casino: „Skrzydła”.
Capiol: „Szaleńcy”.
Filharmonja: „Z raj u bolszewickiego”.
Miejski, Narodziny świata.
Palace: „Girls z rewji”.
Pan: „Atlantida”.
Rococo: „Ekscentryczna jeździwość”.
Stylowy: „Hrabia Cagliostro”.
Światowid: „Jad miłości”.
Wodewil: „Z raj u bolszewickiego”.
Splendid: „Jad miłości”.

WODEWIL

Nowy Świat 43
Pocz. 5, ost. 10.15
Specjalne ilustracja muzyczna wielkiej orkiestry symfonicznej pod batutą J. Jakubowskiego
Pierwszy film polsko-amerykański wytw. ERDA-FILM dla Uniwersal Pictures Corp., New-York

„Z RAJU BOLSZEWICKIEGO”

Dramat wielkiego serca Polki-Matki i Polki-Kochanki, pragnącej wyrwać swe dziecko z rak czerwonych zbirów
Realizacja CARMINE GALLONE
W roli głównej:
Najsłynniejsza artystka świata
OLGA CZECHOWA
Po raz pierwszy w filmie zagranicznym w specjalnych zdjęciach w Suwalsku czynny udział pułki polskich ułanów, szwoleżerów oraz artylerji.
Bilety bezpłatne i ulgowe nieważne.

KINO-TEATR CASINO N.ŚWIAT 50.

Pocz. seansów o godz. 6-ej, 8 i 10
Celem unifikacji natłoku kasy ozyano od g. 5-ej.
UWAGA! Wstęp na salę ze względów technicznych tylko przed rozpoczęciem seansów.

Specjalna ilustracja zwiększonej orkiestry symfonicznej pod batutą A. Furmańskiego.

OTWARCIE WIELKIEGO SEZONU ZIMOWEGO

Pierwszy film dźwiękowy w Polsce!

SKRZYDŁA (WINGS)

napotężniejszy dramat lotniczy, reżyserji WILLIAM WELLMAN'a
wykonawcy:
Clara Bow, Charles Rogers
Rycharde Arlen.
Bilety ulgowe i passe-partout bezwzględnie nieważne! Bilety prawe dla członków Syndykatu Dziennikarzy i dla Tow. Dziennikarzy i Literatów Warsz. wydaje D-cja kina tylko do godz. 6 wiecz.
Ze względu na kosztowną instalację aparatury dźwiękowej filmu „SKRZYDŁA” będzie demonstrowany z towarzyszeniem dźwięków i efektów słuchowych tylko w kinie: CASINO
Film wytwórni PRARAMOUNT.

PAN Nowy Świat 40, Pocz. o g. 6 pp.
CAPITOL Marszałkowska 125, Pocz. o g. 4.30 pp.

ATLANTYDA

Niesamowita historia Antinei według PIOTRA BENOIT

W rolach gł. Stanisława NAPIORKOWSKA
JEAN ANGELO
OSTRATNIE DNI SZALENCY
Rewelacyjny film polski
Ceny niższe

Kino „PALACE”

Chmielna 9. Pocz. o godz. 6-ej pp.
„PIĘKNE NÓŻKI ZWYCIEŻAJĄ...”
Szalona farsa z życia rozkosznych „girls”
W rolach głównych: Dina Gralla i Werner Fuetterer.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 8. Długa 25. Pocz. o godz. 6.30.
Dla młodzieży dozwolone
NARODZINY ŚWIATA
Epokowy film ilustrujący powstanie i ewolucję ŚWIATA I CZŁOWIEKA
Monop. na Eurore HAIK. Eksploat. DEP-KIN
NADPROGRAM
Codziennie o godz. 12 i 5 pp. w niedzielę i święta tylko o godz. 12 w poł.
SEANS OŚWIATOWY
Ceny na wszystkie miejsca po 20 gr.

KRONIKA

STAN POGODY.

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 16,0°, najniższa 9,5°. Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Na zachodzie i w środku kraju dość pogodnie i chłodniej; na wschodzie i południu zachmurzenie większe z drobnymi deszczami. Slabe wiatry z kierunków zachodnich.

Egzaminy na stopień pomocnika aptekarskiego. Wydział Farmaceutyczny Uniw. Warsz. podaje do wiadomości, że egzaminy na stopień pomocnika aptekarskiego odbędą się 15 i 16 października w Zakładzie Farmakologii i Botaniki Lekarskiej Uniw. Warsz. (Krakowskie Przedm. 26/28). Kandydaci do egzaminów winni złożyć w Sekretariacie Studenckim (gmach Uniwersytetu) najpóźniej do 3 października podanie na imię Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, zyciorsy, trzy fotografie, takse egzaminacyjną (zł. 120), świadectwo szkolne (egzamin z łaciny w zakresie 6-ciu klas) i świadectwo, stwierdzające odbycie przepisanej praktyki aptekarskiej.

Kto będzie wydawał paszporty? Nowa ustawa o meldunkach, która obowiązuje od 19 b. m., przewiduje wydawanie dowodów osobistych przez gminy, w Warszawie zatem przez Magistrat, przyczem zadne opłaty z tytułu pobierania nie będą za wyjątkiem 60 gr. z tytułu zwrotu za druk obecnie około 8 zł. w postaci opłat stemplowych). Dowody te nie będą jeszcze przesądzać obywatelstwa polskiego, stanowiąc tylko dowody tożsamości. Stwierdzenie obywatelstwa polskiego pozostaje w dalszym ciągu w kompetencji powiatowych władz administracji ogólnej. Ścisły termin wejścia w życie powyższego będzie ustalony w specjalnym rozporządzeniu Min. Spraw Wewnętrznych, które prawdopodobnie wkrótce się ukaże.

Rejestracja ur. w r. 1910. We wtorek, 25 b. m., w kolejnym dniu powszechniej rejestracji mężczyzn, ur. w r. 1910, winni stawić się w sekcji wojskowej Magistratu (Senatorska 6) w godz. od 8 do 15, zamieszkałi w 7 komisariacie, nazwiska których rozpoczynają się od A do R włącznie.

Sprawy poborowych. Powiatowe Komendy Uzupelnień wyjaśniają, że osoby zakwalifikowane przez komisje poborowe do czynnej służby wojskowej, których stan zdrowia pogorszył się po poborze, mogą wnosić do P. K. U. prośby o poddanie ich ponownemu badaniu lekarskiemu na komisjach uzupełniających. (PID).

Komisja Kulturalno - Artystyczna przy Radzie Zw. Zaw., ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20, pokój 62, tel. 274-55, wydaje ulgowe bilety na następujące przedstawienia: 25.IX „Kochanek pani Widali” w teatrze Małym; 27.IX „Królowa Jadwiga” Opera; 27 i 28.IX i 2 i 3.X „Dziękuję za służbę” w Narodowym; 25 i 26.IX „Teatro dei Piccoli” w Letnim; 5.X „Opowieści Hofmana” Opera; 10.X „Królowa Jadwiga” Opera; 18.X „Dama Plikowa” Opera; 28.X „Teatro dei Piccoli” w Letnim.

Komisja przyjmuje zamówienia na cały cykl przedstawień ulgowych wszystkich oper Wagnera.

Elektryfikacja kolei. Ministerjum Komunikacji przystąpiło do stopniowej zamiany instalacji oświetleniowych w wagonach osobowych PKP. Dotychczasowe oświetlenia gazowe zastąpione zostaną lampami elektrycznymi. (PID).

Z sądów.

O ZABÓJSTWO.

30 maja 1927 r. Sąd Pokoju w Różanie skazał Władysława Niewiadomskiego na zapłacenie Stanisławowi Kaczyńskiemu 150 zł. albo 3 korce żyta, jako czynsz dzierżawny za działkę gruntu spornego między nimi.

Niewiadomski, wraz z synem swym Józefem, głośno wyrażał niezadowolnienie z wyroku, a gdy Kaczyński zamierzał wykonać wyrok przez komornika, odgrazali się, że go zabija. Groźby te słyszał Mossakowski, pracodawca Kaczyńskiego.

12 września ub. r. Mossakowski udał się rano na strych, aby obudzić śpiącego tam zwykłe Kaczyńskiego. Gdy zbliżył się doń zauważył, że głowa K. jest zalana krwią. Wybiegł natychmiast na podwórce i spoztrzegł uciekających Niewiadomskich, ojca i syna. Teżoż dnia Niewiadomskich przytrzymał, a po zbadaniu Kaczyńskiego stwierdzono zgon. Denat miał głowę straskaną dwiema kulami rewolwerowymi.

Świadkowie zeznali, że Niewiadomski kupił rewolwer dzień przed dokonaniem zbrodni. Józef Niewiadomski (syn) chciał całą winę wziąć na siebie i uchronić ojca od kary. Jednak śledztwo wykazało, że właśnie ojciec Władysław był inicjatorem i kierował aktem morderczym.

Sąd Okręgowy w Miawie wydał wyrok w kwietniu r. b., mocą którego Władysław Niewiadomski (lat 52) został skazany na 8 lat, a syn jego Józef (lat 23) na 6 lat więzienia. Wczoraj sprawę powyższą rozpatrywał Sąd Apelacyjny, który wyrok powyższy zatwierdził. H. O.

ARESZTOWANIE 2 NOTORYCZNYCH „DOLINIARZY”

W centrum miasta grasuje szajka złodziei t. zw. „wystawowych”, których specjalnością jest okradanie przechodniów, zatrzymujących się przed wystawami sklepów i magazynów. Wczoraj przed wystawą sklepu rybnego p. f. „Rybkoł” w Al. Jerozolimskich, gdzie zazwyczaj gromadzą się liczni przechodnie, podziwiając ryby w

akwarjum, czatowali na „gapiów” dwaj specjaliści „wystawowi”: Zygmunt Śmiłkowski i Marjan Mieszkowski, znani „doliniarze”. Wywiadowcy 10 komisariatu zauważyli opryszków, którzy obmacywali kieszenie stojącym przed wystawą „Doliniarzy” odprowadzono do aresztu przy 10 komisariacie.

GROŻNE SKUTKI OPILSTWA

Na rogu ul. Chłodnej i Wroniej znaleziono leżące bez przytomności mężczyznę niewiadomego nazwiska, lat około 25. Policjant przewiózł go do ambulatorium Pogotowia. Tam lekarz stwierdził zatu-

cie alkoholem. Mimo zastosowania środków trzeźwiących, nie zdołano ofiarze nałogu przywrócić przytomności, przeto przewieziono pijanego do szpitala na Czyste.

MIEDZY BUFORAMI

W warsztatach kolejowych na stacji Warszawa - Wschodnia wózek elektryczny przygniół do buforów wagonowych robotnika warsztatów, 48-letniego Michała

Baranowskiego. Ogólnie potłuczonego Baranowskiego przewieziono do szpitala kolejowego. (Wad.)

Z BRONIĄ NALEŻY SIĘ OBCHODZIĆ OSTROŻNIE!

W majątku Dukki (gm. Komorniki, pow. Grójce) zdarzył się tragiczny wypadek, spowodowany nieostrożnym obchodzeniem się z bronią. Przybyły do majątku w sprawach handlowych kupiec z Tarczyna. Mosszek Frydman, w obecności syna właściciela majątku, 33-letniego Tadeusza Zarzyckiego, oglądał świeżo kupiony rewol-

wer. W pewnym momencierowning wystrzelił, raniąc w brzuch Zarzyckiego, którego w stanie groźnym przewieziono do szpitala Czerwonego Krzyża przy ul. Smolnej. Sprawca tragicznego wypadku, Frydman, uległ silnemu rozstrojowi nerwowemu. (Wad.)

DOZORCA DOMOWY UJAŁ ZŁODZIEJA

Dozorca domu przy ul. Chmielnej 122, Tomasz Wnuk, zamiatając frontową klatkę schodową, zauważył 2-ch nieznanych mężczyzn, którzy popieszczyli wyszli na ulicę. Po chwili, schodził trzeci mężczyzna, dzwigający na plecach naładowany worek. Przeworny Wnuk zatrzymał nieznajomego, poczem zawiadomił telefonicznie 7 komisariat. Złodziej porzucił łup i usiłował zbiec. Ponieważ bramę w porę zamknięto, złodziej ratując się ucieczką, ukrył się w piwnicy. Wkrótce nadbiegł st. post Jan Jabłoński, który wraz z dozorcą udał się na poszukiwanie złodzieja. Znalezio-

no go ukrytego w pustej beczce stojącej w korytarzu. Po przeprowadzeniu do komisariatu okazało się, że jest to znany policji złodziej mieszkaniowy, Berek Bobrowski, lat 20, karany i poszukiwany obecnie przez władze sądowe śledcze. Nazwisk 2-ch swych zbiegłych współników Bobrowski nie chce wyjawic. Z dalszego dochodzenia okazało się, że w worku porzuconym na schodach, oraz w drugim, jak również w plecie owianym paskami, znajdowały się ubrania, bielizna i pościel, pochodzące z kradzieży z mieszkania Janiny i Aleksandry Boguszewskich.

Z GIEŁDY

Na giełdzie akcyjnej obroty były w dalszym ciągu małe. Kursy, oprócz nieco słabszego Warsz. Cukru, zmian nie wykazały. W dziale pożyczek państwowych obniżyła się 5% Premjowa Pożyczka Dolarowa z 92,00 na 91,50, natomiast 4% Pożyczka Inwestycyjna podniosła się ze 121,00 na 123,00. Liety zastawne ziemskie osiągnęły lekka zwyżkę.

W popołudniowych obrotach pozagiełdowych notowano Bank Polski 178,00, Starachowice 51,50, Modrzejów 41,00, Węgiel 99,50.

Dewizy New-York notowano 8,90 Bank Polski placić za dolary 8,86 i 1/4, za dewizy 8,88. W grupie dewiz europejskich podniosły się nieco Bruksela, Londyn, Medjolan i Wiedeń, obniżył się lekko Zurych. Transzacje dewizą Gdańsk robiono na 172,93, dewizą Berlin na 212,45. W obrotach prywatnych dolary 8,88 1/2, ruble złote 4,67, czerwonce sowieckie 3,07 1/2 dol.

WYSCIGI KONNE

Dzisiaj odbędzie się następujące biegi:
1. Na gr. 1000 zł. dla 4-1 i st. Dyst. 2400 mtr.: Amor, Demagog, Julusz.
2. Na gr. 1600 zł. dla 3-1 Dyst. 2100 mtr.: Zygryd, Episod, Heurle Bleue, Erna.
3. Na gr. 1300 zł. dla 4-1 i st. Dyst. 1600 mtr.: Komtur, Oles, Epilog, Armagnac.
4. Na gr. 1300 zł. dla 2-1 Dyst. 1100 mtr.: Grangarda, Farandola, Aranka, Fidelja, Wnuczka Sceptr, Furia, Harpaon.
5. Na gr. 1000 zł. dla 4-1 i st. Dyst. 1600 mtr.: Wichura II, Arystokrata, Hugo, Rosenfels, Walgirja, Florestan, Flos, Allegra, Fordham.
6. Na gr. 1100 zł. dla 2-1 Dyst. 1100 mtr.: Grangarda, Harda, Mnich, Lady Agnes, Wnuczka Sceptr, Filut, Haga, Harpaon, Narzezonca.
7. Na gr. 900 zł. dla 3-1 i st. Dyst. 2100 mtr.: Miss Jane, Foresta, Hugo, Hassan, Kabalka, Goniec, Ethelred, Tedy Siedy, Ostatnia Siewierzyńska.

KUPOJECIE KSIĄŻKI SZKOLNE

W KSIĘGARNI ROBOTNICZEJ, ul. Warecka 9. Podręczniki do wszystkich szkół na składzie.

DYREKCJA TRAMWAJÓW MIEJSKICH W WARSZAWIE

zawiadamia, że sprzedaż biletów terminowych na IV-ty kwartał 1928 r. rozpoczyna się dn. 25-go b. m.
1) w biurze Tramwajów przy ul. Młynarskiej 2 (od godz. 9-ej do 15-ej, w soboty od godz. 9-ej do 12-ej).
2) na Stacji Miejskiej Kolei Państw. przy ul. Królewskiej 23 (od godz. 9-ej do 14-ej).
3) w Polskim Biurze Podróży „Orbis” przy ul. Marszałkowskiej 98, Nalewki 8 i Królewskiej 16 (od godz. 9-ej do 15-ej).
Bilety ulgowe oraz bilety bezimiennie dla instytucji państwowych, komunalnych i niektórych społecznych można nabywać wyłącznie w biurze Tramwajów.
Cena biletu normalnego wynosi zł. 70.—, zaś ulgowe oraz studenckie — zł. 45,50.
Bilety, ważne zarówno w dzień i w nocy, droższe są o 10%
Dla uniknięcia zbytecznego natłoku przy wykupywaniu biletów w ostatnim dniu, wzywa się publiczność do jaknajwcześniejszego ich nabywania, zaznaczając, że bilety wykupione na IV kwartał r. b. ważne będą już od dnia 25-go b. m.

DRUKARNIA „ROBOTNIKA”

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące. Przyjmuje do druku DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI.
Ceny niskie.
Warszawa, Warecka 7.

Ogłoszenia drobne

LECZNICA GRANICZNA 14
Wszystkie specjalności. Lampa kwarcowa.
Patefony, Parlofony, instrumenty muzyczne, w wielkim wyborze, oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Felgenbaum Bielańska 1.
Robotnicy popierajcie swoje piśmo codzienne.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO

DZIŚ.

12,00 — 13,00. Koncert z płyt gramofonowych. 13,00 — 13,10. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 13,10 — 15,00. Przerwa. 15,00 — 15,20. Komunikaty. 15,20 — 17,00. Przerwa. 17,00 — 17,25. Odczyt, organizowany z racji „Tygodnia dziecka” p. t. „O dziecku pracującym i kształcącym się zawodowo” — wygłosi p. Halina Krahelska. 17,25 — 17,50. Odczyt p. t. „Typy radiostacji odbiorczych telefonicznych i telegraficznych”. 17,50 — 18,00. Przerwa. 18,00 — 19,00. Program dla dzieci. Transmisja z Krakowa. 19,00 — 19,20. Rozmaitości, oraz komunikat Tow. Zach. do Hodowli Koni w Polsce. 19,20 — 19,30. Przerwa. 19,30 — 19,55. „Radjokronika” — wygłosi dr. M. Stępowski. 19,55 — 20,05. Komunikat rolniczy. 20,05 — 20,30. Przerwa. 20,30. Operetka „Ewa” Lehara. W przerwie biuletyn „Messenger Polonais” w języku francuskim. 22,00 — 22,30. Sygnał czasu, komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T., policyjny, sportowy, nadprogram. 22,30 — 23,30. Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

JUTRO.

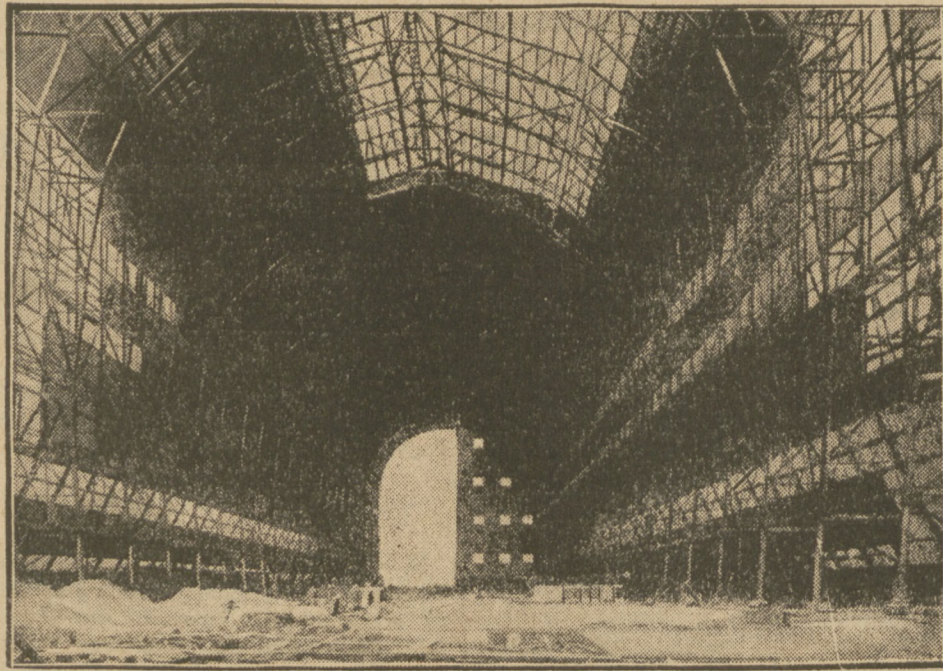
10,15 — 11,45. Transmisja nabożeństwa z katedry Poznańskiej. 12,00 — 12,10. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12,10 — 14,00. Akademia z racji „Dnia Matki”. 14,00 — 15,55. Przerwa. 15,55 — 16,00. Komunikat meteorologiczny. 16,00 — 16,20. Odczyt „Nowe zamierzenia kursów rolniczych im Staszica”. 16,20 — 16,40. Odczyt „Jak dobrze przechowywać obornik”. 16,40 — 17,00. Odczyt „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze”. 17,00 — 18,30. Koncert popularny. 18,30 — 18,50. Rozmaitości. Komunikat Tow. Zach. do Hodowli Koni w Polsce. 18,50 — 19,15. „Idea demokratyczna w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej”. 19,15 — 19,45. Przemówienie przedstawiciela Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom”. 19,45 — 20,10. Odczyt „Wielka wystawa radiowa w Berlinie”. 20,10 — 20,30. Nadprogram i komunikaty. 20,30. Koncert. 22,00 — 22,30. Sygnał czasu, komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T., policyjny, sportowy, nadprogram. 22,30 — 23,30. Transmisja muzyki tanecznej.

ROZPOCZĘCIE RADJOWEGO SEZONU OPERETKOWEGO.

Dziś o godz. 20,30. radiostacja warszawska nadawać będzie jedną z najpiękniejszych operetek Lehara „Ewa” z p. Dobrowolską-Pawłowską i Aleksandrem Wasielem w rolach głównych. Inne role odtworzą p.p.: Michalina Makowiecka, Z. Jakubowska, L. Sempolińska, T. Wesołowski, R. Dereń i inni oraz orkiestra pod dyr. W. Elsyka.

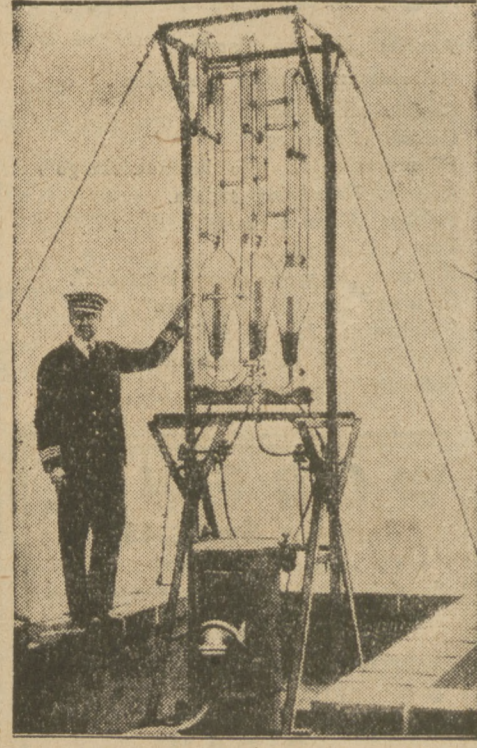
Będzie to inauguracja zimowego sezonu operetkowego, który przyniesie radjostuchaczom szereg najpiękniejszych i najmłodziejniejszych operetek.

TECHNIKA AMERYKANSKA

NAJWIĘKSZY HANGAR W ŚWIECIE.

W stanie Illinois pod Belleville wybudowano olbrzymi hangar dla aeroplanów. Szerokość i wysokość jego wynosiła około 50 metrów, długość przeszło 300 metrów. Na budowę tego kolosa zużyto 4.000 ton stali.

NAJWIĘKSZY REFLEKTOR W ŚWIECIE.

Na dachu hotelu Baltimore w Nowym Yorku, ustawiono reflektor dla oświetlenia drogi aeroplanom w nocy. Siła tych promieni przenika gęstą mgłę na odległości 120 kilometrów!

Z e S p o r t u

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE O ROBOTNICZE MISTRZOSTWO POLSKI

Dziś o godz. 16 m. 30 rozpoczyna się na boisku „Skry” zawody lekkoatletyczne o robotnicze mistrzostwo Polski. Program obejmuje w konkurencjach męskich: przedbiegi na 100, 400 i 1500 mtr., sztafetę olimpijską oraz rzut kulą i skok wwyż, a w konkurencjach kobiecych: przedbiegi na 60 mtr., sztafetę 4 x 100, oraz skok wdal i rzut dyskiem.

CAŁA ROBOTNICZA WARSZAWA BĘDZIE JUTRO NA BOISKU RKS. SKRA.

Z okazji 7-lecia istnienia klubu i otwarcia pierwszego w Polsce toru kolarskiego odbędzie się na boisku „Skry” (Okopowa Nr. 43 — 47) jedna z najciekawszych atrakcji sportowych biejącego sezonu. Program uroczystości, wyjątkowo uroczysty, uwzględni zarówno lekkoatletykę (zawody o mistrz. Robotniczej Polski), jak i piłkę nożną (Skra — Widzew), kolarstwo (Skra, Siła, Świt i Legia z Krakowa) i koszykówkę (Skra — Widzew). Nie wątpimy, że cała Robotnicza Warszawa znajdzie się jutro na boisku Skry, aby przekonać się na własne oczy o rozwoju sportu robotniczego wśród młodzieży robotniczej.

Program uroczystości przedstawia się następująco:

Godz. 9 rano: Zawody lekkoatletyczne o robotnicze mistrzostwo Polski.
Godz. 12 w południe: Mecz piłki nożnej

„Widzew” (Łódź) — Skra (Warszawa), oraz zawody koszykówki pomiędzy wymienionymi drużynami.

Godz. 14: Uroczystość otwarcia toru i tradycyjne przecięcie szarfy przez przedstawiciela Zarządu Z. R. S. S. Przemówienia.

Godz. 15: Zawody kolarskie otwarcia toru, oraz dalszy ciąg zawodów lekkoatletycznych

KALENDARZYK ZAWODÓW O MISTRZOSTWO W. R. S. K. O.

Jutro odbędzie się dalsze zawody o mistrzostwo W.R.S.K.O. według następującego planu:

KLASA B. Boisko Marymontu: godz. 16 Ognio — Kordjan.

KLASA C. Boisko Pociskiu: godz. 12 — Żoliborz — Czarni, godz. 16 — Siła (Woł.) — Wat.

Boisko Marymontu: godz. 10 — Robur — Jawor, godz. 12 — Powiśle — Siła (Warsz.).

KALENDARZYK

DZISIEJSZYCH ZAWODÓW

Agrykola: godz. 14 wewnętrzne lekkoatletyczne zawody kobiece Grażyny; godz. 15,45 mecz piłkarski Warszawianka — Barkochba w ramach „Tygodnia Dziecka”; godz. 15,30 na ortach WLTK. turniej tenisowy WLTK.

Boisko AZS.: godz. 16 Hakoah — Ascola; godz. 14 Hakoah II — Ascola II.

Boisko Skry: godz. 16 Zieloni — Gwiazda.

Łazienki: godz. 9,30 czwarty dzień międzynarodowych konkursów hipicznych. W programie, między innymi, konkurs o nagrodę Armii Polskiej.

Strzelnica przy ul. Zielenieckiej: pierwszy dzień strzeleckich mistrzostw Warszawy. Początek o godz. 9. W programie: strzelanie z broni dłużej 90 mtr.

O WEJŚCIE DO LIGI.

O wejście do Ligi grają jutro następujące kluby: w Warszawie Ruch — Pogon, (Poznań), w Lublinie 22 p. p. — Polonia (Przemysł), w Bydgoszczy Polonia (Bydgoszcz) — ŁTSG, i w Krakowie Kraków — Kielce.

MIEDZYNARODOWE ZAWODY KOLARSKIE ZA MOTORAMI.

Jutro o godz. 3 popoł. W. T. C. urządzi na Dynasach wielkie międzynarodowe zawody kolarskie za motorami z udziałem mistrzów: Dobé, Erxlebena, J. Langego, Oksituczca, Garleya i Janocińskiego.

J. Lange doszedł już do znakomitej formy i pierwsze w biejącym sezonie spotkanie z mistrzami zagranicznymi, wzbudza niezwykłe zainteresowanie. Świetny Dobé i Erxleben już trenują na Dynasach za liderami Meinholdem i Hartwigiem. Jutrzejczy program, oprócz biegów sztajerowskich, zapowiada również ciekawe spotkania dla sprinterów

15) KAZIMIERZ ANDRZEJ JAWORSKI STRZAŁY EROSA

Rósł młody, zdrowy dąbcażak. Korzenie miały wryć się głęboko w ziemię. Chciał pić życiodajne soki głębi. Zielonemi listkami chłonał pokarm z powietrza. Szumami konarami śpiewał hymny szczęścia, wielbiąc radość istnienia. Rwał się wysoko ku górze, chcąc wierzchołkiem o słońce uderzyć. A gdzieś za dziesiątymi górami, za siódmym morzem płynęły ciepłe golfstrzomy, ogrzewały się lądy, parowały jeziora, wibrowały rozpalone powietrze. Czaił się już groźny wróg. I przysnął w kanonadzie ogłuszających piorunów, w oslepiającej magnezji błyskawic, w potopie rozwarzonych upustów. Z furją niszczącej się wpał na bezdrożne drzewo i jak trzcinę przygiął do ziemi. Zaskrzypiały szamocące się bezsilnie konary, zaplakały trzęsące się liście, zajęczały wyrwane korzenie. Trup drzewa leżał zwalony na mokrym całunnie mchów.

O ślepy mroku czarnej jak noc rozpacz! O labiryncie splątanych strasznych myśli! Jakież ci Aladyn zaświeci swoją zbawczą lampą? Jakież Arjadna kłębek nici do rąk drżących poda? O bólu, nierozłączny towarzyszu życia!

Wieczorem posłaniec wręczył mu dwa listy. Od niej i jej matki! Pani inżynierowa w słowach wyniosłych donosiła, że „po tem, co zaszło” Marek nie może nadal być w ich do-

mu i uczyć Stefy. „Obraził pan nas śmiertelnie, zgorszył moją córkę i dowiódł, że w przyzwoitem towarzystwie obracać się nie może”. W koopercie było 80 zł. — należność za cały miesiąc. List Stefy, w którym znajdowały się rękopisy Marka, był zimny i wyrafinowanie okrutny:

„Dziwię się bardzo, jak łatwo dałam się oszukać. Pod maską poety ukrywał się zwykły rozpustnik. Jakim wstydem przejmują mnie te wszystkie fałszywe blaski, ten blichtr słów, którymi mnie Pan obśpiał. Odsyłam Panu te wszystkie wierszyki, które Pan może zaofiarować spotkany dzisiaj dziewczynom. A Tatry, sądzę, że pokaże mi każdy zapłacony przewodnik. Panu profesorowi dziękuję za lekcję, z których coś nieco skorzystałam”.

O, tego było za wiele! Bez kapelusza, z ropiętą kosa, odchodzący od zmysłów, nieprzytomny Marek wybiegł bez celu na ulicę i wkrótce znalazł się za miastem.

17.

Bezpośrednio kroki swe skierował do podmiejskiego lasu, gdzie przed paru tygodniami radości i szczęśliwi kochankowie cieszyli się słońcem, młodością i słowiczmi trelami. Oto ten krzew, pod którym wówczas siedzieli. Przypomniał sobie teraz pytanie, jakie mu tu Stefa rzuciła: „Ale twoje usta są tylko dla mnie?” Tak, tak — wszystko, co się stało, to tylko zasłużona kara, za to, że zdradził ją w ów przeklęty wieczór z Krysią. Widocznie za ten grzech nie było już

żadnego odkupienia.. I to jest jedyny powód, dla którego nie może teraz pobiec do Stefy i opowiedzieć jej o nieszczęśliwej Krysi, której losem się zajął jak brat siostrą. Jakżeby mógł spojrzeć jej w oczy opowiedzieć o wszystkim, a przemilczeć ów nierozsądny, a jednak błogosławiony dla Krysi wieczór, kiedy to sam dziewczynę z ulicy do swego pokoju sprowadził! I to jest najwięcej bolesne, że w zarzutach Stefy tkwi przecież minimalna część prawdy.

Noc była ciemna i duszna. Ciężkie bałwany chmur przewalały się po czarnym niebie i raz wraz fioletowe zrygaski rozdzierały nasycony elektrycznością mrok. Słychać było głucho pomruki zbliżającej się burzy. Jakoż za chwilę wiał z wściekłością cisań Markowi w oczy tumany kurzu i pierwsze krople spadły na ziemię. Wnet rozszalała się potężna ulewa, od której drzewa w lasku kuły się żałośnie.

Marek z obnażonymi piersiami bez marynarki i kapelusza stał w strumieniu deszczu i patrzył w niebo, jakby wzywając gromu. Czuł jakąś bolesną rozkosz w tem oddaniu się rozpasanym żywiołom. Burza w nim i burza poza nim. Był przemoknięty do ostatniej nitki i drżał z zima. Niech mu kasa pierś wścięła wichura! Niech woda oczyści jego grzeszne ciało! Niechaj piorun z nieba ugodzi weń i skróci tę męczarnię! Nie ma już pogo żyć na świecie! Ale chmury nie słuchały tego wezwania, a pioruny omijały tę ludzką mizerję. Natomiast dreszcze spotęgowały się,

dzwonił zębami, a członki rozdygotane wykonywały jakiś niesamowity taniec. Wbrew najczarniejszym pragnieniom Marka instynkt samozachowawczy kazał mu pójść do miasta. Burza już uciekła ale deszcz się jeszcze nie uspokoił. Zgorączkowany, zdyszany, dygocący z zimna, zdarł z siebie mokre ubranie i napół żywy upadł na łóżko.

18.

Czarny, nieprzenikniony mrok. Nieznośny ucisk w piersiach. Potworne góry przygniatające swym ciężarem. Dusznosc i żar jak w najskwarniejszej lipcowe południe. Znagle jakaś jasność przenika kir tej nocy. Srebrny pył ni to prasek gwiazdny rozpytuje się w powietrzu Ach to Mleczna Droga! Marek z kijem sekającym w rękę i sakwą podróżną na plecach idzie po tej dziwnie szosie. Nad sobą ma rozgwieżdżone niebo, na którym mienia się klejnoty gwiazd. Mruga czerwony rubin Antaresu, migocze złocisty topaz. Kapeli, połyskują olśniewające brylanty Syrjusa i Węgi. Ciężko iść po tym szerokim, ciągnącym się w nieskończoność gościńcu. Tam gdzie daleki, niedosięgielny cel. Ale cóż to? Z konstelacji Pegaza odrywają się złote i srebrne gwiazdy, zataczają krzyżujące się wzajem i przecinające wielokrotnie elipsy i parabole, zakreślają wynurzające się świetliste kontury poetyckiej konia. Marek dosiada gwiazdzistego rumaka i cwałuje po rozpalonej szosie. Pędzą rozwścieczone galo-

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki

o 8-iej „Królowa Jadwiga”

Narodowy

o 8-iej Dziękuję za służbę”

Letni

Występy „Teatro dei Piccoli” 2 przedst. o 7.15 i 9.15

Teatr Wielki. Dziś „Faust”. Jutro „Dama Pikowa”

„Polawiacze pereł” w Operze. Najbliższą premierą operową będzie głośny utwór Bizeta „Polawiacze pereł”.

Teatr Narodowy. „Dziękuję za służbę”. Teatr Letni. Występy „Teatro dei Piccoli”. Dziś i jutro dwa przedstawienia o godz. 7.15 i 9.15.

Teatr Polski. Dziś i jutro „Tamten”.

Teatr Mały. „Kochanek pani Vidal”.

Teatr „Qui Pro Quo”. „Krewni z Qui Pro Quo”.

Teatr Czerwony As. „Ach, ci nasi lotnicy”.

Morskie Oko (Jasna 3). Codziennie „To, co najlepsze”.

„Wesele na Kurpiach” w teatrze Polskim. Teatr Polski otwiera swoje podwoje w niedzielę, 23 b. m., o godz. 12 i 3 i pół popoł. czarownemu zjawisku teatralnemu — „Wesele na Kurpiach”. Przedstawienia te odbędą się na rzecz Komitetu „Tygodnia Dziecka”. Od dziś kasa teatru Polskiego rozpoczęła sprzedaż biletów.

Taniec „Polonia” na scenie teatru „Morskie Oko”. Dyrekcja teatru „Morskie Oko” nabyła od baletmistra Ed. Kuryły prawo na pierwsze publiczne wykonanie tańca „Polonia”.

Przedstawienia dla młodzieży w teatrze „Znicz” (Śniadeckich 5). Jutro od godz. 12 do 4 popoł. specjalne seanse kinowe dla młodzieży.

17-ta Loteria Państwowa

5-ta klasa — 14-ty dzień.

Wczoraj padły następujące, główniejsze wygrane:

300,000 zł. Nr. 52610.
75,000 zł. Nr. 145554.
50,000 zł. Nr. 50579.
10,000 zł. N-ry: 12634 101476 105008 138049.
5,000 zł. N-ry: 22718 82975 93788 138938.
3,000 zł. N-ry: 35082 52808 59414 69351 71511 97996 106377 139761.
2,000 zł. N-ry: 11444 20766 30133 42118 48743 70123 77097 78686 86573 97474 101771 113596 114355 127655.
1,000 zł. N-ry: 5703 7639 31111 33649 41034 47597 54403 62920 74410 78958 86885 86965 91213 96634 104646 112291 112500 122748 132755 134509 141297
600 zł. N-ry: 6868 25946 31467 51940 57590 64300 64341 71414 73942 80120 86413 90465 94491 94658 96287 96579 111194 116205 117149 130082 131933 140994 141074 151376 153657.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wiersz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika”. Wawerska 7a.